

Korintliklaroja «2»

*Rosul Pawlus Korint xəhərdiki jamaətkə
yazışan ikkinqi məktup*

1 Hudaning iradisi bilən bekitilgən, Məsih Əysanıng rosuli mənki Pawlus wə körperindax bolğan Timotiydin Korint xəhəridə turuwatkan, Hudaning jamaitigə wə xuningdək pütkül Ahaya əlkisidiki barlıq mukəddəs bəndilərgə salam!■

2 Atımız Huda həm Rəb Əysa Məsihtin silərgə mehîr-xəpkət wə hatırjəmlik bolqay!■

3 Rəbbimiz Əysa Məsihning Atisi, rəhîmdilliklärning igisi Ata, barlıq riqbəttəsəllining Igisi bolğan Hudaqla təxəkkür-mədhîyə okuloqay!■

4 Biz uqrioqan hərkəndak japa-muxəkkəttə U bizgə riqbət-təsəlli beriwaitidu, xuning bilən biz Huda təripidin riqbətləndürülgən bolup U yətküzgən riqbət-təsəlli bilən hərkəndak baxka japa-muxəkkətkə uqrioqanlaroja riqbət-təsəlli berələydiqan bolduk.■

5 Qünki, Məsihning azab-okübatlıri biz tərəpkə exip taxkandək, Məsih arkılık bolğan riqbət-

---

■ **1:1** Fil. 1:1. ■ **1:2** Rim. 1:7; 1Kor. 1:3; Əf. 1:2; 1Pet. 1:2.

■ **1:3** Əf. 1:3; 1Pet. 1:3. ■ **1:4** 2Kor. 7:6.

təsəllimizmu exip taxidu. □ ■

6-7 Əmma biz japa-muxəkkəttə қalsakmu bu silərning rioqbət-təsəlli wə nijat tepixinglar üçün bolidu; bular silərning biz tartkan azab-okubətlərgə ohxax azab-okubətlərgə qidixinglar bilən silərdimu hasil қilinidu; biz rioqbət-təsəlli tapsakmu u silərning rioqbət-təsəlliringlar wə nijatinglar üçün bolidu; xunga bizning silərgə baqlıqan ümidimiz mustəhkəmdur; qunki silər azab-okubətlərdin ortak nesiwilik bolsanglar, ohxaxla rioqbət-təsəllidin ortak nesiwi-

---

1:5 «**Мəsihning azab-окубətliri biz tərəpkə exip taxkandək, Мəsih arkılık bolğan rioqbət-təsəllimizmu exip taxidu**» — «Мəsihning azab-окубətliri» bolsa bəlkim Pawlus wə buradərlirining Məsihgə baqlanıjanlıq tüpeylidin uqriqan ziyankəxlikni kərsitudu. Əmma Pawlus bu ixlarnı Hudadin kəlgən, birhil imtiyaz wə bərikət süpitidə karaydu. «Filippiliklароја» bolğan «кoxумqə səz»imizdə «Мəsihning azablırıqə bolğan sirdax-həmdəmlik» toqrluluq səzimiznimü kərüng. ■ **1:5** Zəb. 34:19; 94:19.

lik bolisilər dəp bilimiz. □ ■

8 Qünki, i kərindaxlar, silərning Asiyada duq kəlgən japa-muxəkkəttin həwərsiz yürüxünglarnı halimaymız; u waqtılarda biz qidiqusız eqir besimoqa duq kəlduk, hətta həyatning əzidin ümid üzgündək bolğanıduk. ■

9 Əmma əzimizgə əməs, bəlki əlgənlərni tirdürgüqi Hudaşa tayiniximiz üçün kəlbimizdə əlümgə məhkum kılınoqandək yürəttük. □ ■

10 U bizni bundak dəhxətlik bir əlüm din kutkuzoqan wə həzir kutkuzmakta, wə bizni yənilə kutkuzidu, dəp uningəqə ümid baqlıduk; ■

11 silərmə buningda həm biz üçün dua-tilawətlər bilən mədət beriwatisilər; xundak kılıp talay adəmlərning wasitisi arkılık bizgə

□ **1:6-7 «Əmma biz japa-muxəkkəttə қalsakmu bu silərning riqbət-təsəlli wə nijat tepixinglar üçün bolidu; bular silərning biz tartkan azab-okübatlərgə ohxax azab-okübatlərgə qidixinglar bilən silərdimu həsil kılınidu»** — rosul Pawlus hərdaim əzi tartkan azab-okübatlər baxkılarda təsəlli-riqbət wə nijat həsil kılıdu, dəp karaydu. Xuning bilən u daim azab-okübatlərni birhil bəht wə imtiyaz süpitidə razılık bilən köbul kılatti. «Filippiliklароја» bolğan «köxumqə səz» imizdə «Məsihning azablırıqə bolğan sirdax-həmdəmlik» toqrluq səzimiznimu kərung. **«biz riqbət-təsəlli tapsakmu u silərning riqbət-təsəlliringlar wə nijatinglar üçün bolidu»** — muxu sezlər bəzi kona keqürmilərdə tepilmaydu. **«xunga bizning silərgə baqlıqan ümidimiz mustəhkəmdur»** — rosul, Korinttiki kərindaxlırim azab-okübatni kərsila, bəlkim etikadın tanidu, degən ənsirəxtin haliy boldum, deməkqi. ■ **1:6-7** 2Kor. 4:17. ■ **1:8** Ros. 19:23. □ **1:9 «Əmma əzimizgə əməs,...»** — baxka birhil tərjimisi: «Dərwəkə, əzimizgə əməs...». ■ **1:9** Yər. 17:5, 7. ■ **1:10** 1Kor. 15:31.

kərsitilgən iltipat tüpəylidin talay adəmlər *Hudaşa* rəhmətlər eytidiqan bolidu.■

Pawlusning ziyarətni kəyniga sürüxi

12 Qünki pəhrimiz, yəni wijdanimizning guwahlılı xuki, Hudanıng aldida sap niyətlər wə səmimiyyilik bilən (insaniy parasət bilən əməs, bəlkı Hudanıng mehîr-xəpkəti bilən) biz bu dunyaçığa nisbətən wə bolupmu silərgə nisbətən əzimizni tutuwalidioqan bolduk.

13-14 Qünki silərgə yazqınımız oқuyalaydiqan wə tonup yetələydiqandın baxka həq nərsə əməs; lekin mən silərning bizni կismən tonup yətkininglar boyiqə Rəb Əysanıng künidə silər bizning pəhrimiz bolidioqininglardək bizlərnimü silərning pəhringlar bolidu dəp bizni toluk tonup yetixinglarnı ümid kılımən. □

15 Xuning bilən muxundakı ixənqtə bolup mən əslidə ikkinqi kətim silərgə mehîr-xəpkətni

■ **1:11** Rim. 15:30; 2Kor. 4:15; Fil. 1:19. □ **1:13-14**

«**Qünki silərgə yazqınımız oқuyalaydiqan wə tonup yetələydiqandın baxka həq nərsə əməs; lekin mən silərning bizni կismən tonup yətkininglar boyiqə Rəb Əysanıng künidə silər bizning pəhrimiz bolidioqininglardək bizlərnimü silərning pəhringlar bolidu dəp bizni toluk tonup yetixinglarnı ümid kılımən»**

— Korintliklarning kepinqisining Pawlus wə Timotiyni qüxənmigən yərliri tola idi. Muxu yerdə Pawlus əzinin «ulardin mustəkil» təkəbbur adəm əməslikini ularça kərsitip riqbətləndürdü. Pawlus əzini ularning dua-tilawətlirigə ehtiyajlılıq, dəydu (12). Xunga «Rəb Əysanıng künü» (dunyaçığa kaytix künü)də ularning Pawlus həm Timotiyda bolğan təhpisi kerülidü (demək, xu künidə «bizlərəmə silərning pəhiringlar bolımız»).

yətküzüxkə awwal silərning ķexinglaroqa barmaqqidim; □ ■

16 yəni, ķexinglardin Makedoniyəgə etüp, andin Makedoniyədin yənə ķexinglaroqa kelixni, xundakla silər təripinglardin Yəhudiyyə əlkisigə uztılıximni ümid kılqanidim.

17 Məndə xundak niyət bolqanda, mən uni yeniklik bilən қarar kılqanmu? Mən niyət kılqanda, məndə «ətlik» kixilərdikidək: birdəm «bərhək, bərhək» wə birdəm «yak, yak» deyix barmu? □

18 Əmma Əz səzidə turoqinidək, bizning silərgə eytikan səzimiz birdəm «bərhək» wə birdəm «yak» bolmaydu; ■

19 Qünki biz (mən wə Silwanus wə Timotiy)ning aranglarda jakarlioqinimiz — Hudanıng Oqlı, Əysə Məsih, birdəm «bərhək» wə birdəm «yak» əməstur; bəlki Uningda «bərhək»la bardur. □

20 Qünki Hudanıng қanqılık wədiliri bolux-

□ **1:15 «awwal silərning ķexinglaroqa barmaqqidim»**

— «awwal» bəlkim «Makedoniyaqa berixtin awwal» degən mənidə (16-ayət, «1Kor.» 16:5-6, «2Kor.» 2:12ni kərung).

■ **1:15 1Kor. 16:5. □ 1:17 «Məndə xundak niyət bolqanda, mən uni yeniklik bilən қarar kılqanmu?»**

— Pawlusning bu oy-niyiti əməlgə axurulmioqanidi. Xunga Korintliklarning bəziliri uni «tutami yok adəm» dəp əyibləyti. **«mən niyət kılqanda, məndə «ətlik» kixilərdikidək: birdəm «bərhək, bərhək» wə birdəm «yak, yak» deyix barmu?»** — ««ətlik» kixilərdikidək» degən nemə mənisi?

«Ətlik» bolsa insanlarning adəttə ixənqlik əməslikini, ularoqa tayanmaslıq kerəklikini, ularning қarqularqə ix kılıdiqanlığını kərsitudu. «Rimliklaroqa»diki «ət» tooqruluk «kirix səz»imizni kərung. ■ **1:18 Mat. 5:37; Yak. 5:12. □ 1:19 «Silwanus»**

— xübhisizki, Injildiki baxka yərlərdə «Sillas» xəklidə uqrayıdu (məsilən, «Ros.» 18:5).

idin kət'iynəzər, ular Uningda «bərhək»tur, wə biz arkılık Uningdimu Hudaqla xan-xərəp kəltüridiqan «Amin» bardur. □

21 Əmdi bizlərni silər bilən billə Məsihdə qing turozuoquqi bolqını həm bizni məsihligini bolsa Hudadur. □

22 U yənə üstimizgə məhür besip, kəlbimizgə Əz

□ **1:20 «Qünki Hudanıng қанqılık wədiliri boluxidin kət'iynəzər, ular Uningda «bərhək»tur, wə biz arkılık Uningdimu Hudaqla xan-xərəp kəltüridiqan «Amin» bardur»** — «Amin» degən səz duaqla, məlum arzu-tiləkkə yaki məlum wəz-təlimgə «Xundak bolqay, Hudayim!», «Qoxulduм!» degən mənini bildüridü. □ **1:21 «bizlərni silər bilən billə Məsihdə qing turozuoquqi bolqını həm bizni məsihligini bolsa Hudadur»** — «məsihlinix» yaki «məsih kılınix»ning omumiy mənisini qüxinix üçün Təwrat «Yəx.» 61:1diki izahatni wə «Təbirlər»nimü kerüng. Rəb Əysə Məsih hizmitini ada kılıx üçün Muκəddəs Roh bilən «məsih kılınip» küqəytilgəndək, hərbir etikadqı ohxaxla Muκəddəs Rohni kobul kılqınida, Huda bizgə tapxuroqan hizmətni ada kılıx üçün Uning Rohı (Muκəddəs Roh) bilənmu «məsih kılınıdu», xundakla Rohla küqəytilgən bolidu.

Rohini «kapalət» boluxka ata kıldı. □ ■

Rosul Pawlusning ularni yoklap berixini keqiktürgənlilikining səwəbi

23 Əmma Hudani əz jenimə qawağı boluxka qakirimənki, Korintka tehi barmıqanlıqimning səwəbi könglulgarnı ayax üçün idi. ■

24 Hərgiz əzimizni iman-etikadıngılar üstigə həküm sürgüqilərmiz, demək, bəlkı silərning xad-huramlıqları axuruxka silərgə həmkar laxkuqılarımız; qünkü silər etikad arkılıkla məzmut turisilər. ■

2

1 Lekin mən iqimdə, kexinglaroqa barsam yənə

-
- **1:22** «U yənə üstimizgə məhür besip...» — (Mukəddəs Roh bilən) «məhür besix» toqrluluq «Əfəsusluqlarоqa»diki «köxumqə sez»imizni körüng. Mukəddəs Rohning Əzi Hudanıng Əzigə təwə bolqan adəmlirinən üstigə: «Meningkidur» dəp başkan igidarqılıq məhüridur. **«kəlbimizgə Əz Rohini «kapalət» boluxka ata kıldı»** — «Əz Rohı» grek tilida pəkət «Roh» bilən ipadilinidu. «Kapalət» toqrluluq: — bu ayət təwəndiki həkikətlərni kərsitudu: — (1) ixəngüqilərning «toluk miras»nı igiliwalıq qə, Mukəddəs Roh hərbir ixəngən adəmning kəlbidə turup uningoja bu mirasını tetitip, wujudida mirasının həkikət ikənlikini ispatlaşdırıb. (2) yənə kelip, Mukəddəs Rohning ixəngüqinən kəlbidə turoqanlıqının ezi uning kəlgüsində bu miraskə qoqum erixidioqanlıqıqa Hudanıng Əz kapalıtidur.
- **1:22** Rim. 8:16; 2Kor. 5:5; Əf. 1:13; 4:30. ■ **1:23** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tes. 2:5; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1. ■ **1:24** 1Pet. 5:3.

azar elip barmaymən degən қарaroqa kəldim. □

2 Qünki əgər mən silərgə azar bərsəm, mening tüpəyilmdin azar yegənlərdin baxka կaysibiri meni xadlanduralisun?

3 Mən əslı meni xadlanduruxi tegixlik bolqanlardın əksiqə azar yəp կalmay degən məksəttə xu hətni yazdim; qünki mening xadlikim silər həmmünglarningmu xadlikidur dəp silər həmmünglaroqa ixənq baqlidim. □ ■

4 Qünki əslidə əzüm eçir azab iqidə kəlbimdiki dərd-ələmdin kəp kez yaxlirimni təkküzüp turup silərgə xu hətni yazoqanidim; məksitim silərgə azar berix əməs, bəlki silərgə qongkur baqlanoqan, exip taxkan muhəbbitimni bilix-inglar üçün idi.

Gunahkarni kaytidin kobul kılıx

5 Əmma birərsi azar yətküzgən bolsa, uning azar yətküzgini mən əməs dəymən, u bəlki məlum dərijidə (bu ixni ziyadə eçir kılqum yok) həmmünglaroqa azar yətküzdi.

□ **2:1 «lekin mən iqimdə, կexinglaroqa barsam yənə azar elip barmaymən degən қararoqa kəldim»** — bu jümlidin kərimizki, Pawlusning ikkinqi ketim ularning yenioqa berixi ikkila tərəpkə eçir, azarlıq ix idi. «Iqimdə ... қararoqa kəldim» degən söz bəlkim pəkət ularnı dəp əməs, bəlkim «əzümgimu azablıq bolmışun» dəp xundak կarar kıldı, dəp puritidu.

□ **2:3 «Mən əslı meni xadlanduruxi tegixlik bolqanlardın əksiqə azar yəp կalmay degən məksəttə uxbu hətni yazdim»** — «xu hət» bolsa «kirix söz»imizdə eytキンimizdək, «Korintliklaroqa (1)» əməs, bəlki uningdin keyinkı yənə bir hətni kərsitudu. ■ **2:3** 2Kor. 8:22; Gal. 5:10.

6 Bundak adəmning kəpinqinglar təripidin tənbihləngini yetərliktur; □ ■

7 Xunga hazırlanmış şəhər, silər uningoşa mehîr-xəpkət kərsitip riqbət-təsəlli berixinglərə qoşra kelid; bolmisa bundak bir kixi bəlkim oğayət zor dərd-ələmdin əzini yokitiximu mümkün.

8 Xunga mən silərgə uningoşa muhəbbətinglərni ispatlıxinglərni jekiləymən.

9 Xu hetimni yənə bir məksəttə, yəni silərning həmmə ixlarda itaətmən yaki itaətmən əməslikinglərni sinap bilixim üçün yazdim.
□

10 Lakin silər kəysibirini məlum ix üçün kəqürüm kılqan bolsanglar, mənmu həm uni xundak kılqan bolimən; mənmu məlum bir ixni kəqürüm kılqınimda (birər ixni kəqürüm kılqan bolsam), mən silərni dəp Məsihning

---

□ **2:6 «Bundak adəmning kəpinqinglar təripidin tənbihləngini yetərliktur»** — bəzi alımlar «bundak adəm»ni Pawlus birinci hetidə alahidə əyibligən kixi («1Kor.» 5-bab) dəp karaydu. Bizningqə bolsa u keyinkı, kəp adəmlərgə «azar bərgən», «ziyan-zəhmət kılouqu» yənə bir kixi idi (7:12 wə «kirix səz»imiznimü kərüng). ■ **2:6 1Kor. 5:3.** □ **2:9 «Xu hetimni yənə bir məksəttə, yəni silərning həmmə ixlarda itaətmən yaki itaətmən əməslikinglərni sinap bilixim üçün yazdim»** — «həmmə ixlarda itaətmən yaki itaətmən əməslikinglər»: Pawlus ularning əzığa itaətmən boluxi əməs, bəlkı Hudanıñ uning arkılık kəlgən səziga itaətmən boluxini halaytti, əlwəttə.

huzurida xundak kıldı. □

11 Xuning bilən Xəytan bizdin həq üstünlükkə erixəlməydu; qunki biz uning hıylə-mikirliridin bihəwər əməsmiz. □

12 Əmdi Məsihning hux həwirini jakarlaxka Troas xəhirigə kəlginimdə wə xundakla Rəb təripidin *pursət* ixiki manga eqiloqını bilən, □ ■

13 қerindixim Titusni tapalmioqinim tüpəylidin rohım aram tapmidi; xuning bilən mən xu yərdikilər bilən hoxlixip, Makedoniyəgə səpər aldim. □

14 Əmma bizni Məsihədə həmixə təntənə bilən qalibanə baxlaydiqan, biz arkılık hər yərdə

□ **2:10 «mənmu məlum bir ixni kəqürüm kiloqinimda ... mən silərni dəp Məsihning huzurida xundak kıldı»**

— «Məsihning huzurida»: baxqa birhil tərjimisi «Məsihning wujudida» yaki «Məsihning xəhsiyitidə» (demək, Məsihning ornda yaki Məsihning namida). Buning wə tərjimimizning mənisi arisida qong pərk yok. □ **2:11 «Xuning bilən Xəytan bizdin həq üstünlükkə erixəlməydu; qunki biz uning hıylə-mikirliridin bihəwər əməsmiz»**

— bu ayət tooqruluk «köxumqə söz»imizni kərüng. □ **2:12 «xundakla Rəb təripidin pursət ixiki manga eqiloqını bilən...»**

— grek tilida «xundakla Rəbdə pursət ixiki manga eqiloqını bilən...». ■ **2:12 Ros. 16:8. □ 2:13 «ķerindixim Titusni tapalmioqinim tüpəylidin rohım aram tapmidi; xuning bilən mən xu yərdikilər bilən hoxlixip, Makedoniyəgə səpər aldim»**

— zor mumkinçılıki barkı, Titus Korinttiki ķerindaxlarning həwirini elip kəlməkqı bolqan, lekin tehi Troaskə kəlmigənlikü üzün, Korintliklarning oemini yəwatqan Pawlus Troasta turoqinida kəngli aram tapmidi. Gərqə hux həwərni jakarlaxka «pursət ixiki eqiloqan» bolsimu, u uningdin (waktinqə) paydilanmay Korintliklarning həwirini biliwelik üzün Titusni izdəp u yərdin kətti. Bir yıldın keyinmu Troastiki bu «pursət ixiki» tehi oquk turoqan bolsa kerək («Ros.» 20:6).

Əzigə dost tartkuqı huxpuraknı qaqkuqı Hudaqla təxəkkür! □ ■

15 Qünki biz Hudaqla yətküzüliwatkan Məsihning huxpuriqidurmız, həm kütkuzuluwatkanlar arisida həm halakətkə ketiwatkanlar arisida xundakmız;

16 keyinkilərgə elümgə bolqan elümning puriki, aldinkilaroqa əhatlikka bolqan əhatlikning purikidurmız; əmdi muxundak ixlarning həddisidin kim qıkalaydu? □ ■

17 Qünki biz kəp kixilərning kılqinidək Hudanıng kalam-səzini soda-setik ixi kilmaymız; əksiqə biz səmimiyylik bilən Huda aldida Hudadin əwətilgənlər süpitidə Məsihdə səzləymiz.

3

Yengi əhədining hizmatkarları

□ **2:14 «Əmma bizni Məsihdə həmixə təntənə bilən oqalibanə baxlaydiqan... Hudaqla təxəkkür!»** — «oqalibanə baxlaydiqan» grek tilidiki bu söz adəttə sərdar yaki padixah zəpər ķuqkan қoxununu xərəplik, təntənilik yürüxtə eż yurtioğa baxlaydiqanlığını ipadiləydi. ■ **2:14** Kol. 1:27. □ **2:16 «keyinkilərgə elümgə bolqan elümning puriki, aldinkilaroqa əhatlikka bolqan əhatlikning purikidurmız»** — buning mənisi bəlkim xundakki: — «halakətkə ketiwatkanlar» bolsa, «rohiy elüm»də turidu; ularning xu hətərlik əhwalini Hudanıng adəmliri ularoqa puritidu; mənggülüç əhatliknı tepiwatkanlaroqa bolsa, Hudanıng adəmliri ularoqa mənggülüç əhatning huxbuyını, həqiqət ikənlikini əzininə əhat-turmuxi arkılığ puritip bildüridu. ■ **2:16** Luqa 2:34.

1 Biz yənə əzimizni təwsiyə kılqılı turuwatamduq? Yaki baxka bəzilərgə kerək bolqandək, silərgə yeziloqan yaki silər yazoloqan təwsiyinamilər bizgə kerəkmu? ■

2 Silər əzunglar bizning təwsiyinamımızdursılar, kəlbimizdə pütülgən, hər insanqa tonux bolqan wə okulidioqan. □

3 Silərning biz təripimizdin pərwix ķilinoqan, Məsihning məktupi ikənlikinglər ayan boldı (bu məktup siyah bilən əməs, bəlki tirik Hudanıng Rohı bilən yeziloqan; tax tahtaylaroqa əməs, bəlki kəlbning ətlik tahtayliriqa pütüklük). □ ■

4 Əmdi bizning Məsih arkılık Hudaqa karaydiqan xunqə zor ixənqimiz bar;

5 əzimizni birərnərsini kılqıdək iqtidarımız bar dəp qaoqlıqinimiz yoktur; iqtidarlılığımız bolsa bəlki Hudadindur.

■ **3:1** 2Kor. 5:12; 10:8. □ **3:2 «Silər əzunglar bizning təwsiyinamımızdursılar, kəlbimizdə pütülgən, hər insanqa tonux bolqan wə okulidioqan»** — demək, Korinttiki etikadqıllarning nijatni yengi köbul ķilinoqan waktida mutlək eżgərtılğın yengi yürüx-turuxliri Pawlusning əjrininig hər adəmgə kerünərlik bolqan mewisi, uning həkikiy rosul ikənlikigə ispat idi. □ **3:3 «Silərning biz təripimizdin pərwix ķilinoqan, Məsihning məktupi ikənlikinglər»** — «pərwix ķilinoqan» yaki «yətküzlidioqan, yollanoqan». grek tilida «kəyünüp bekiliqan» yaki «hizmiti ķilinoqan». «**bu məktup siyah bilən əməs, bəlki tirik Hudanıng Rohı bilən yeziloqan; tax tahtaylaroqa əməs, bəlki kəlbning ətlik tahtayliriqa pütüklük**» — okurmənlərning esidə barkı, Musa pəyələmbərgə qüxürülğən ķanun «tax tahtalar»qa pütüklük idi. Muxu yərdiki «ətlik» səlbiy mənidə əməs, bəlkim «yumxaq, qattık bolmioqan», «tax»ning əksini bildürudu. ■ **3:3**

Mis. 24:12; 34:1; Yər. 31:33; Əz. 11:19; 36:26; Ibr. 8:10.

6 U bizni yengi əhdining hizmətkarliri boluxka iktidarlıq қildi; bu əhdə pütüklük söz-jümlilərgə əməs, bəlkı Rohka asaslanıqan. Qünki pütüklük söz-jümlilər adəmni əltüridi; lekin Roh bolsa adəmgə hayat kəltüridi. □ ■

7 Əmma söz-jümlilər bilən taxlaroqa oyulıqan, əlüm kəltüridiqan hizmət xan-xərəp bilən bolıqan wə xundakla Israillar Musanıng yüzidə julalanoqan xan-xərəptin yüzigə kezlini tikip կariyalıqan yerdə (gərqə xu xan-xərəp hazır əməldin қalduruloqan bolsimu), □ ■

8 Roh bilən yürgüzülidioqan hizmət tehimu xan-xərəplik bolmamdu?

9 Qünki adəmning gunahını bekitidiqan hizmət xərəplik bolıqan yerdə, insanni həkkanıy қılıdiqan hizmətning xəripi tehimu exip

---

□ **3:6 «U bizni yengi əhdining hizmətkarliri boluxka iktidarlıq қildi; bu əhdə pütüklük söz-jümlilərgə əməs, bəlkı Rohka asaslanıqan»** — muxu ayəttiki «pütüklük söz-jümlilər» Musaoqa qüxürülən qanunni, yəni «kona əhdə»ni kərsitudu; «Roh» bolsa Hudanıng Muğəddəs Rohını kərsitudu, əlwəttə. «Yengi əhdə» toqrukuluk «Yər.» 31:31-34 wə «Yərəmiya»diki «köxumqə söz»ni kərüng. **«Qünki pütüklük söz-jümlilər adəmni əltüridi; lekin Roh bolsa adəmgə hayat kəltüridi»** — bu sözlərning toluq mənisini qüxinix üqün «Rim.» 3:19-23, 7-bab wə 8:1-16ni kərüng. «Roh» Hudanıng Rohı, əlwəttə. ■ **3:6** 2Kor. 5:18; Ibr. 8:6, 8.

□ **3:7 «Israillar Musanıng yüzidə julalanoqan xan-xərəptin yüzigə kezlini tikip կariyalıqan yerdə»** — bu wəkə «Mis.» 34:29-35də hatiriləngən. **«(gərqə xu xan-xərəp hazır əməldin қalduruloqan bolsimu)»** — baxka birhil tərjimisi «gərqə xu nur asta-asta yokiliwatqan bolsimu». Pawlus bu ikki bislik sözlərni bəlkim ətəy ixlətkən, xunga ikkila tərjimisi bəlkim toqridur. ■ **3:7** Mis. 24:12; 34:1,30; Qan. 10:1.

taxmamdu!?

10 Qünki əslidə xan-xərəplik bolqan ixning hazırlıq qayət zor xan-xərəplik ixning aldida həqkandaq xan-xərəplikliyi yoktur;

11 qünki əməldin қaldurulqan ix əslidə xan-xərəp bilən kəltürülgən yerdə, hazır ornini başkan ix tehimu xan-xərəplik bolidu. □

12 Bizdə xunqə zor xundak bir ümid bolqanıkən, biz tolimu yürəklik bolımız. □

13 Biz Israillarnı əməldin қaldurulidiqan *əhdining* parlak nuriqa kəzini tikip қaraxning akiwitigə uqrəp kətmisun dəp yüzigə qümpərdə tariwalqan Musaqa ohximaymiz. □ ■

14 Əmma ularning oy-kəngülliri қadaklaxkanidi; qünki bügündə kədər kona əhdini okuqinida muxu qümpərdə eliwetilməy kəldi; qünki pəkət

□ **3:11 «qünki əməldin қaldurulqan ix əslidə xan-xərəp bilən kəltürülgən yerdə,...»** — «əməldin қaldurulqan ix» yaki «ajılap yoklıwatqan ix». □ **3:12 «biz tolimu yürəklik bolımız»** — yaki «biz jasarətlik səzləymiz». □ **3:13 «əməldin қaldurulidiqan əhdə»** — «kona əhdə»ning «əməldin қaldurulqanlılığı»ni tolukraq qüxinix üçün «Rim.» 3:19-4:25, 7:7-8:4, «Gal.» 1:2-4:7ni okung). Baxqa birhil tərjimisi «əqüp ketiwayatqan əhdə...». **«əməldin қaldurulidiqan əhdining parlak nuriqa kəzini tikip қaraxning akiwitigə uqrəp kətmisun dəp...»** — «қaraxning akiwiti» — biz bu səzni xu mənidə qüxinimizki, kona əhdə (Musa pəyəqəmbərgə qüxürülgən kanun) astida, insanning gunahqə patqan əhaliti pax əlinənəqka, Hudanıng xan-xəripiqə biwasitə қaraxning akiwiti ölüm bolatti. «Mis.» 34:34ni kərüng. ■ **3:13 Mis. 34:35; Rim. 10:4.**

Məsih də bolqandila u elip taxliwetilidu. □ ■

15 Əmma bügüngə kədər, Musaning yazmılıri okuloqinida xu qümpərdə yənilə kəlbini yepi-walmakta.

16 Əmma hərkim Rəbgə karap burulsa, qümpərdə elip taxlinidu. ■

17 Əmma Rəb xu Rohtur; wə Rəbning Rohı kəyərdə bolsa, xu yerdə hərlük bolidu. □ ■

18 Wə biz həmmimizning yüzümüz qümpərdisiz əhalda Rəbning xan-xəripigə կarioqinida, Uning ohxax sürütidə boluxka Roh bolqan Rəb təripidin xan-xərəp üstigə xan-xərəp қoxulup əzgərtilməktimiz. □ ■

4

Pawlusning jamaatlərning hizmitidə bolqan qidamlıq, səwr-takətlik — Hizməttə qidamlıq

---

□ **3:14** «**qünki bügüngə kədər kona əhdini okuoqinida muxu qümpərdə eliwtilməy kəldi...**» — «kona əhdə» muxu yerdə, bolupmu Musa pəyoqəmbərgə qüxürülgən կanunni, yəni Təwratning «Yaritilik»tin «Կanun xərhi»giqə bolqan bəx kışmini kərsitudu. ■ **3:14** Yəx. 6:10; Əz. 12:2; Mat. 13:11; Ros. 28:26; Rim. 11:8. ■ **3:16** Mat. 13:11; Rim. 11:23; 1Kor. 2:10.

□ **3:17** «**Əmma Rəb xu rohtur**» — «Roh» bolsa Hudaning Mükəddəs Rohı», yəni «yengi əhdə» arkılıq mənggülük həyatni elip kelidiqan Rohni kərsitudu. ■ **3:17** Yh. 4:24. □ **3:18** «**Biz həmmimizning yüzümüz qümpərdisiz əhalda Rəbning xan-xəripigə կarioqinida, Uning ohxax sürütidə boluxka Roh bolqan Rəb təripidin xan-xərəp üstigə xan-xərəp қoxulup əzgərtilməktimiz**» — «ohxax sürüti» (yəki «ohxax sürütə-obrazı») — Rəb Əysanın Əzining sürüti. ■ **3:18** 1Kor. 13:12; 2Kor. 5:7.

1 Xunga *Huda* bizgə rəhîm-xəpkət kərsətkəndək, bu hizmət bizgə amanət ķilinoqanikən, biz bəl կoywətməyimiz;

2 Əmdilikdə xərməndilikkə ait yoxurun ixlarnı taxlap, nə aldamqılıkta mangmay, nə Hudanıng səzini burmilimay, bəlkı həkikətni əynən ayan ķılıx bilən *Huda* aldida durusluqımızni hər adəmning wijdaniqa kərsitimiz.■

3 Əmma hux həwirimiz qümkəlgən bolsimu, u һalak boluwatqanlarəqə nisbətən qümkəldi;■

4 Qünki Hudanıng sürət-obrazi bolğan Məsihning xan-xəripi toqrisidiki hux həwərning nuri ularning üstidə yorumisun dəp, bu zamanning ilahı etikadsızlarning oy-zehinlirini kor kıldı.□ ■

5 Qünki biz əzimizni əməs, bəlkı Məsih Əysani Rəb, xuningdək əzimizni Əysə üçün silərning hizmətkaringlar dəp elan қılımiz.□

6 Qünki «karangoquluktin nur yorusun» dəp buyruqları *Huda*, Məsihning didaridin Əzinin xan-xəripini tonutuxka bolğan yorukluğning *biz arkılık* qeqilixi üçün, bizning կəlbimizni yorutkandur.■

■ **4:2** 2Kor. 2:17; 2Kor. 6:4   ■ **4:3** 2Kor. 2:15; 2Tes. 2:10.

■ **4:4** «*bu zamanning ilahı etikadsızlarning oy-zehinlirini kor kıldı*» — «*bu zamanning ilahı*» Xəytan, Iblis. ■ **4:4** Yəx.

6:10; Yh. 12:40; 14:9. Fil. 2:6. Kol. 1:15. Ibr. 1:3. □ **4:5**

«*biz əzimizni əməs, bəlkı Məsih Əysani Rəb, xuningdək əzimizni Əysə üçün silərning hizmətkaringlar dəp elan қılımiz*» — «*hizmətkarlar*» muxu yerdə grek tilida «*կողման*» deyildi. Demək, əzini (hərhilə səwəbələr bilən) baxlaş birsining hizmitidə boluxka satqan kixilər. ■ **4:6** Yar. 1:3; 2Pet. 1:19.

Mənggülük xan-xərəpning zor wəzni

7 Əmma kudrətning oqayət zorluğι bizdin əməs, bəlki Hudadin bolqanlıçı kərünsün dəp bu gəhərgə sapal idixlarda қaqılaqlıq haldə igidarlıq kılımiz. □ ■

8 Mana biz hərtərəptə kistilip қalduk, əmma yənjilmidük; təmtirəp қalduk, əmma ümidsizlənmidük;

9 ziyankəxlikkə uqrawatımız, əmma həmdəmsiz қalmidük; yikitildük, əmma һalak bolmidük;

10 Əysanıng hayatı tenimizdə ayan қılinsun dəp, hərdaim tenimizdə Əysanıng əlümünü kətürüp yürümiz. □ ■

11 Qünki Əysanıng hayatı əlidioqan ətlirimizdə ayan қılinsun üçün, tirik қaloqan bizlər hərdaim əlümgə tapxurulmakliğimiz. □ ■

12 Xuning bilən bizdə əlüm ixləwatidu, əmma

□ **4:7 «...bu gəhərgə sapal idixlarda қaqılaqlıq haldə igidarlıq kılımiz»** — «sapal idixlar» bolsa etikadqılarning əz ajiz wujud-tənli, əlwəttə. ■ **4:7** 1Kor. 2:5; 2Kor. 5:1.

□ **4:10 «Əysanıng hayatı tenimizdə ayan қılinsun dəp, hərdaim tenimizdə Əysanıng əlümünü kətürüp yürümiz»** — «Əysanıng əlümünü kətürüx» degənlik bəlkim rosullar daim azap-okabletni tartqanlıçı, daim əltürülüxning həwpidə turuwatqanlığını kərsitudu. Əmma bu bayanni yənə həmmə etikadqi üçün mühüm rohiy prinsip degili bolidu. 11-ayətni kerüng. ■ **4:10** Rim. 8:17; Gal. 6:17; Fil. 3:10; 2Tim. 2:11,12; 1Pet. 4:13.

□ **4:11 «qünki Əysanıng hayatı əlidioqan ətlirimizdə ayan қılinsun üçün, tirik қaloqan bizlər hərdaim əlümgə tapxurulmakliğimiz»** — «əlümgə tapxurulmakliğimiz» — Huda təripidin, əlwəttə. ■ **4:11** Zəb. 44:22; Mat. 5:11; Rim. 8:36; 1Kor. 4:9; 15:49; Kol. 3:4.

hayat silərdə ixləwatidu. □

13 Wə «Mən ixəndim, xunga səz kildim» dəp yeziloqandikidək iman-ixənqtiki rohka igə bolup, bizmu ixənduk wə xuning bilən səz kəlimiz; □ ■

14 qünki Rəb Əysani tirildürgən *Huda* bizni Əysa bilən birgə tirildüridi, xundakla bizni silər bilən birgə Əz aldioqa hazır kılıdu, dəp bilimiz. ■

15 Qünki *bu* həmmə ixlər silər üqündurki, tehimu kəp kixilərning wujudida exip taxķuqə beqixlanoqan mehîr-xərpkət səwəbidin kəp kixilərningmu Hudani uluqlap eytən təxəkkürliri exip taxidu. ■

16 Xunga biz bəl կoyuwətməymiz; gərqə taxki insanlıkimiz solaxsimu, dərhəkikət iqliki insanlıkimiz kündin-küngə yengilanmakta. □

17 Qünki bizning bir dəkikilik wə yenik japa-muxəkkətlirimiz biz üçün exip taxən, mənggülük, zor wəzinlik xan-xərəpni hasil kılıdu. ■

18 Xunga biz kərüngən ixlərəqə əməs,

□ **4:12** «Xuning bilən bizzə olüm ixləwatidu, əmma hayat silərdə ixləwatidu» — muxu muhim prinsip toopruluk «köxumqə səz»imizni kərüng. □ **4:13** «Mən ixəndim, xunga səz kildim» — «Zəb.» 116:10. «iman-ixənqtiki rohka igə bolup, bizmu ixənduk wə xuning bilən səz kəlimiz» — «səz kəlimiz» — demək, hux həwərni jakarlaymiz. ■ **4:13** Zəb. 116:10

■ **4:14** Rim. 8:11; 1Kor. 6:14. ■ **4:15** 2Kor. 1:11. □ **4:16** «gərqə taxki insanlıkimiz solaxsimu, dərhəkikət iqliki insanlıkimiz kündin-küngə yengilanmakta» — «taxki insanlıkimiz» adəmning jan-tenini, «iqliki insanlıkimiz» adəmning kəlb-rohını, iqliki dunyasını kərsitidu. Grek tilida «taxki insanlıkimiz» wə «iqliki insanımız» deyilidu. ■ **4:17** Zəb. 30:5; Mat. 5:12; Rim. 8:18; 1Yuha. 3:2.

bəlki kərünməs ixlar ola kəz tikimiz; qünki kərüngən ixlar wakıtlıq, əmma kərünməs ixlar mənggülüktür.

5

Kərük sezimi bilən əməs, bəlki iman-ixənq bilən yaxax

¹ Qünki bu zeminoqa təwə əyimiz, yəni bu qedirimiz yokılısimu, Huda təripidin bolqan, insan կoli bilən yasalmıqan bir əy, yəni asmanlardə əbədiy bir makanımız bardur dəp bilimiz.■

² Əmdi bu *kona əyimizdə* turoqinimizda asmandiki əyimizni kiyiwelixə zor intizar bilən ah urmaktimiz■

³ (bərhək, *asmandiki əyimizni* kiyiwalsak, yalın-gaq կalmaymiz).■

⁴ Qünki muxu qedirdə turoqinimizda, eçirqlikta ah urmaktimiz; bu bizning yalingaqlinxni haliqinimiz əməs, bəlki kiyindürülüxnı, yəni bizdə əlidioqan nemə bolsa, uning həyat təripidin yutuluxini halaymiz.■

⁵ Əmdi bizni dəl muxu ixka təyyarlioquqi bolsa Hudadur; U bizgə «kapalət» bolqan Əz Rohinimu ata կildi.□ ■

■ 5:1 2Kor. 4:7. ■ 5:2 Rim. 8:23. ■ 5:3 Wəh. 3:18; 16:15.

■ 5:4 Rim. 8:11; 1Kor. 15:53. □ 5:5 «U bizgə «kapalət» bolqan Əz Rohinimu ata կildi» — «Əz Rohi» grek tilida pəkət «Roh» bilən ipadilinidu. «Kapalət» toqrluluq 1:22diki izahatni kərüng. ■ 5:5 Rim. 8:16; 2Kor. 1:22; Əf. 1:13; 4:30.

6 Xuning bilən biz həmixin yurəklik bolımız; həmdə tenimizdə makan tutkinimizda Rəbdin neri bolğan musapir bolımız dəp bilimiz

7 (qünki biz kərүx sezimi bilən əməs, etikad bilən mangımız); ■

8 biz yurəklik bolup, xuningdək təndin neri bolup Rəb bilən billə bir makanda boluxka tehimu hursənmiz.

9 Xuning bilən, məyli təndə bolaylı, təndin neri bolaylı, uni hursən қilixni istək-nixan қılıp intilimiz.

10 Qünki təndə қılqan əməllirimizni, yahxilik bolsun, yamanlık bolsun, hərbirimizgə kayturuluxi üçün Məsihning sorak təhti aldida hazır boluxımız lazımlı bolidu. ■

11 Xuning bilən Rəbning dəhxitini bilgənlilikimiz üçün, insanlarnı ixəndürükə tiriximiz; lekin biz Hudaqa oquq-axkarımız, xuningdək silərning wijdaninglardimu axkarə tonulsak dəp ümid қılımən. □

■ **5:7** 1Kor. 13:12; 2Kor. 3:18. ■ **5:10** Zəb. 62:12; Yər. 17:10; 32:19; Mat. 16:27; 25:32; Rim. 2:6; 14:10,12; 1Kor. 3:8; Gal. 6:5; Wəh. 2:23; 22:12. □ **5:11 «biz Hudaqa oquq-axkarımız, xuningdək silərning wijdaninglardimu axkarə tonulsak dəp ümid қılımən»** — «Hudaqa oquq-axkarımız, xuningdək silərning wijdaninglardimu axkarə tonulsak». Demək, Pawlus wə baxka rosullar dunyadikikilərgə anqə tonux əməs, ularning həkikiy salahiyiti, ularda bolğan Məsihning Muqəddəs Rohimu dunyadikikilərgə anqə tonux əməs, xunga ularoqa Məsihning hər adəmni sorakka tartidiqanlılı toqrluluk ixəndürükəninq zerüriyyiti bar. Lekin Huda bizni obdan bildi wə (silər Hudanıng adəmliri bolğandın keyin) silərmə bizni obdan qüxənsənglar kerək, dəydu.

Inaklıkça kəltürük hizmiti

12 Biz hazır өзимизни қaytidin silərgə təwsiyə қılqınımız yok, bəlkı pəkət silərdə kəlbədiki ixlardın əməs, taxkı kiyapəttin pəhirlinidioqanlarоја bərgüdək jawab bolsun dəp, silərgə bizlərdin pəhirlinx imkaniyitini yaritip beriwatimiz. □ ■

13 Qünki iq-iqimizgə siqmay қaloqan bolsakmu Huda aldida xundak bolduk, salmak bolsakmu silər üçün xundak bolimiz. □

14 Qünki Məsihning muhəbbiti bizni *xundak kılıxça* ündəydu; qünki biz birsi həmməylən üçün əldi, xunga həmməylənnimu əldi, dəp

□ 5:12 «...taxkı kiyapəttin pəhirlinidioqanlarоја bərgüdək jawab bolsun dəp, silərgə bizlərdin pəhirlinx imkaniyitini yaritip beriwatimiz» — «taxkı kiyapitidin pəhirlinidioqanlar bərgüdək jawab bolsun dəp...» — Pawlus hazır Korinttiki jamaətə kərungən «sahta rosullar»ni tilqə elip, ezi üstidin ərz қiloqan bu kixilərgə jawab berix üçün Korinttiki kərindaxlarоја ezinig wə həmkarlırinin hizmətlirinin rohiy mahiyitini azraq axkarılap kərsətməkqı. ■ 5:12 2Kor. 3:1; 10:8.

□ 5:13 «Qünki iq-iqimizgə siqmay қaloqan bolsakmu Huda aldida xundak bolduk, salmak bolsakmu silər üçün xundak bolimiz» — munu ayəttə Pawlus, xübhisizki, (yükirida eytiloqandək) awwal əzining wə kərindaxlarning «kəlbədiki ixlар», yəni əng əhmiyətlik ixlар toqrluluk səzləydi. U keyinrək «kərünүү»tiki ixlarning, yəni «taxkı kiyapət»ning ixliriqa etidü. Əməliyəttə «iq-iqimizgə siqmay қaloqan bolux» Hudanıñ zor uluoqlukı, exip taxqan xapaitigə қarap insanning huxallıqtın bolqan normal inkasi bolux kerəkoşu, dəymiz. Əmma baxka kixilər bəribir hux həwərnı anglixı kerək, xuningdək əz huxallıkimizqə hay berip, ular üçün «salmak» boluximizmu kerək.

hesablaymiz. □

15 Wə U həmməylənni dəp əldi, buningdin məksət, həyat bolqanlar əzliri üçün əməs, bəlki ularni dəp əlüp tirilgüqi üçün yaxixi üqündür. ■

16 Xuning bilən biz buningdin keyin həqkimni insanlarqə tonumaymız; hətta biz Məsihni insanlarqə tonuqan bolsak, buningdin keyin uni yənə xundak tonumaymız. □ ■

17 Xunga əmdi birsi Məsihdə bolsa, u yengi bir yaritilqoquqidur! Kona ixlar ətüp, mana, həmmə ix yengi boldi! ■

18 Wə barlıq ixlar Hudadindur; U bizni Məsih arkılıq Əzige inaklaxturdi, xundakla bizgə inaklaxturux hizmitini tapxurdi: — □ ■

19 demək, Huda Məsihdə adəmlərning itaətsizliklirini ularning əyibi bilən hesablaxmay, aləmni Əzige inaklaxturdi; xuningdək bizgə inaklaxturux həwirini amanət

□ **5:14 «birsi həmməylən üçün əldi»** — Məsihni kersitudu. **«qünkü biz birsi həmməylən üçün əldi, xunga həmməylənnimə əldi, dəp hesablaymız»** — bu ajayib ayat toqrluluk «köxumqə səz»imizni kərung. ■ **5:15** Rim. 14:7; Gal. 2:20; 1Tes. 5:10; 1Pet. 4:2. □ **5:16 «hətta biz Məsihni insanlarqə tonuqan bolsak...»** — «insanlarqə» grek tilida «ətlər boyiqə». **«xuning bilən biz buningdin keyin həqkimni insanlarqə tonumaymız; hətta biz Məsihni insanlarqə tonuqan bolsak, buningdin keyin uni yənə xundak tonumaymız»** — bu ajayib ayət toqrlulukmu «köxumqə səz»imizni kərung. ■ **5:16** Mat. 12:50; Yh. 15:14; Gal. 5:6; 6:15; Kol. 3:11. ■ **5:17** Yəx. 43:18; Wəh. 21:5. □ **5:18 «wə barlıq ixlar Hudadindur»** — yaki «wə bu barlıq ixlar Hudadindur». ■ **5:18** Kol. 1:20; 1Yuha. 2:2; 4:10.

ķılıp tapxurdi. ■

20 Xunga huddi Huda biz arkılık *adəmlərdin inaklıkışka kelixni* ətüneginidək, biz Məsihəkə wakalitən əlqilərdurmız; Məsihning ornida «Huda ola inaklaxturuləqaysilər!» dəp ətünimiz. ■

21 Gunahğa hek tonux bolmioqan kixini Huda bizni dəp gunahning əzi ķildi; məksiti xuki, bizning Uningda Hudanıng həkəkaniyılıkı boluximiz üqündür. □ ■

6

Hudanıng japa-muxəkkət tartkuqi əlqiliri bolux

1 Əmdi *Hudanıng* həmkarliri süpitidə silərdin Uning mehir-xəpkitini կobul ķılıp turup uni bikar ola kətküzmənglər dəp ətünimiz. ■

2 (qünki u: «Xapaət kərsitiliqidən bir pəyytə duayinqni ijabət ķilixni bekitkənmən, nijat-ķutulux yətküzüldiqidən bir künidə Mən sanga yardımədə boluxumni bekitkənmən» — dedi. Mana, hazır

---

■ **5:19** Rim. 3:24,25; Kol. 1:20. ■ **5:20** 2Kor. 3:6. □ **5:21** «**gunahğa hek tonux bolmioqan kixi**» — Məsih. «**məksiti xuki, bizning Uningda Hudanıng həkəkaniyılıkı boluximiz üqündür**» — «Uningda» — Məsihdə, əlwəttə. ■ **5:21** Yəx. 53:9,12; Rim. 8:3; Gal. 3:13; 1Pet. 2:22; 1Yuha. 3:5. ■ **6:1** 1Kor. 3:9; Ibr. 12:15.

bolsa «xapaət kərsitilidioqan yahxi pəyt»; mana, hazır «nijat-ķutulux künı»dur!). □ ■

3 *Rəbning* hizmitigə daqı kəltürülmisun dəp həqkandaq ixta həqkimning imaniqə tosaloluluk kılmayımız; ■

4 bəlki hərbir ixta əzimizni Hudanıng hizmətkarlıri süpitidə nəmunə ķılıp yürümiz; zor qidamlıq bilən, jəbir-zulumlarda, jampuxəkkətlərdə, besim-ķistaklarda, ■

5 kamqa yarılırida, zindanlarda, қozojılang-topılanglar iqidə, eçir mehnətlərdə, tünəxlərdə, roza tutuxlarda, ■

6 paklıq bilən, bilimlər bilən, səwr-takətlik bilən, mehribanlıqlar bilən, Mukəddəs Roh bilən, sahtiliksiz mehîr-muğəbbət bilən,

7 həkikətning söz-kalami bilən, Hudanıng küq-ķudriti bilən, həkkaniylikning ong-sol ķollardıki ķoralları bilən, ■

8 həm izzət-xəhrəttə həm həkarət iqidə, təhmət həm təriplinxılər iqidə əzimizni *Hudanıng hizmətkarlıri süpitidə namayan ķildük;* yalənqıllar dəp қaraloqan bolsakmu səmimiyyəsadık bolup,

9 namsız bolduk-yu, əmma məxhərmiz; ələy

□ **6:2** «xapaət kərsitilidioqan bir pəyttə duayingni ijabət ķılıxni bekitkənmən, nijat-ķutulux yətküzülidioqan bir künidə mən sanga yardəmdə boluxumni bekitkənmən» — «Yəx.» 49:8. ■ **6:2** Yəx. 49:8. ■ **6:3** Rim. 14:13;

1Kor. 10:32. ■ **6:4** 1Kor. 4:1; 2Kor. 11:23. □ **6:5**

«**tünəxlərdə**» — demək «tünəp dua ķılıxlarda». Baxqa birhil tərjimisi «uyğusuzlıqlarda». □ **6:7** «...**həkkaniylikning ong-sol ķollardıki ķoralları bilən...**» — bəlkim zərb ķidiqan həm қoqdaydioqan rohiy ķorallarnı kərsitudu.

dəp կalduk-yu, əmma mana, հayatturmiz; tərbiyidə jazalanduk-yu, əmma əlümğə məhkum kılınmiduk; □ ■

10 dərd-ələm tarttuq-yu, əmma daim xad-huramlıqta turimiz; namrat bolqinimiz bilən, əmma kəp adəmlərni bay kiloquqımız; heqnemimiz yok bolqını bilən, əmma həmmigə igidarmız. □

11 Silərgə oquk-yoruk səzliduk, əy Korintliklər, bizning baqrımız silərgə kəng eqildi! □

12 Silər biz tərəptin kisiləqan əməs, lekin əz iq-baqringlarning tarlıqidin kisilisilər;

13 əmdi adil almaxturuxta bolup — (əz pərzəntlirimğə səzligəndək səzləymən) — baqrınglarnı bizgimu kəng eqinglar. ■

Karangojuluğka həmrəh bolmanglar

□ **6:9 «namsız bolduk-yu, əmma məxhormız»** — dunyadiki «məxhor»lardın bolmisimu, lekin Huda, pərixtilər wə jamaətlər təripidin məxhordur, degən mənidə dəp karayımız. **«tərbiyidə jazalanduk-yu, əmma əlümğə məhkum kılınmiduk»** — «tərbiyidə jazalanduk-yu...» degənlik baxqa bir tərjimisi «dərrə-kamqa yeduk-yu ...». Bu muhim söz tooqruluk «köxumqə sez»imizni körüng. ■ **6:9** Zəb. 118:18; Yəx. 26:19.

□ **6:10 «namrat bolqinimiz bilən, əmma kəp adəmlərni bay kiloquqımız; heqnemimiz yok bolqını bilən, əmma həmmigə igidarmız»** — «namrat bolqinimiz bilən,... heqnemimiz yok bolqını bilən,...» — Pawlus wə baxqa rosullar bu dunyaning kezkarixidin qarıqlanda xundak körüngən bolsimu, ular hərgiz əzlirini undak hesablimaydu, bəlkı əzlirini həkikiy baylar (mənggülük baylıklarqa igə) dəp sanaytti. □ **6:11 «Silərgə oquk-yoruk səzliduk, əy Korintliklər,...»** — grek tilida «Αρχιμίς σιλεργε οοκού, ι Κορινθίας,...». ■ **6:13** 1Kor. 4:14.

14 Etiқadsizlar bilən bir boyunturukça qetilip təngsizliktə bolmanglar; qünki həkkaniyilik wə kəbihlik otturisida կandaқmu ortaklıq bolsun? Yoruklukning қarangoquluk bilən կandaқ həmrahlıqi bolsun? □ ■

15 Məsihning Belial bilən nemə inaklıki bolsun? Ixəngüqining ixənmigüqi bilən կandaқ ortak nesiwisi bolsun? □

16 Hudaning ibadəthanisining butlar bilən կandaқ birliki bolsun? Qünki silər tirik Hudaning ibadəthanisidursilər — Hudaning: «Mən ularda turimən, ularning arisida yürimən; ularning Hudasi bolimən wə ular Mening həlkim bolidu» deginidək *silər Uning ibadəthanisidursilər*; □ ■

17 Xuning üçün «Ularning arisidin qıkıp ket-

- **6:14 «Etiқadsizlar bilən bir boyunturukça qetilip təngsizliktə bolmanglar»** — «Qan.» 22:10də «Exək wə kalini bir boyunturukça təng қoxmanglar» deyildi. Təngsizlik bolqoqka, ixəngən adəm wə ixənmigən adəm təng yük tartmaydu, hətta bir-biridin baxka yenülüxkə tartıdu. Bu sezlər pəkət nikahkila baqlıq əməs, türlük əhwallarda etiқadsız adəm bilən «həmboyunturuk» bolux qong qataqlarnı qırırdı, degənliktur. «...həkkaniyilik wə kəbihlik otturisida կandaқmu ortaklıq bolsun?» — «kəbihlik» grek tilida «қanunsızlık», əmma bu «qanun» həkümətningki əməs, Hudaning həkkaniy tələplirini kərsitudu. ■ **6:14** Kan. 7:2; 1Sam. 5:1, 2; 1Pad. 8:21; 1Kor. 5:9; 10:21; Əf. 5:11 □ **6:15 «Məsihning Belial bilən nemə inaklıki bolsun?»** — «Belial» degənninq ibraniy tilidiki mənisi «ərziməs, osal» bolup, Xəytanning yənə bir ismi bolidu. □ **6:16 «Mən ularda turimən, ularning arisida yürimən; ularning Hudasi bolimən wə ular Mening həlkim bolidu»** — «Law.» 26:12 wə «Yər.» 28:32, «Əz.» 32:27ni kərung. ■ **6:16** Mis. 29:45; Law. 26:11-12; Yər. 32:38; Əz. 37:27; 1Kor. 3:16; 6:19; 10:7, 14; Əf. 2:21; Ibr. 3:6; 1Pet. 2:5

inglar, Manga ayrilinglar», — dəydu Rəb, — «heq napak nərsigə təgküqi bolmanglar», «xundila Mən silərni қobul қılımən», □ ■

18 wə: «Mən silərgə Ata bolimən, silər Manga oqul-ķızlirim bolisilər» — dəydu Həmmigə Kadir bolğan Rəb. □ ■

7

1 Əmdi bu wədilərgə tuyəssər bolğandan keyin, i səyümlüklər, əzimizni ətlərdiki həm rohətiki hərhil paskiniliktin tazilap, Hudaning қorkunqida əzimizdə *ayan ķilnojan* pak-mukəddəslikni kamalətkə yətküzəyli.

Bizni қobul қılqaysılər!

2 Bizni қobul қılqaysılər! Biz heqkimgə ziyan-zəhmət yətküzmidük, heqkimni nabut kılımidük, heqkimdin paydilanmidük. □

3 Muxularni dəp, silərni əyibliməkqi əməsmən; qünki mən yukarıda eytkinimdək, silər

---

□ **6:17** «Ularning arisidin qikip ketinglar, manga ayrilinglar... heq napak nərsigə təgküqi bolmanglar» — «Yəx.» 52:11ni kərung. Əslidə bu sözler Israilqa Babil imperiyəsidiki kəyp-sapa wə butpərəslikni taxlap qıkixi üçün eytiloqan. «xundila Mən silərni қobul қılımən» — «Əz.» 20:41ni kərung. ■ **6:17** Yəx. 52:11; Əz. 20:34,41; Wəh. 18:4. □ **6:18** «Mən silərgə Ata bolimən, silər Manga oqul-ķızlirim bolisilər» — Təwrat, «2Sam.» 7:14, «Yəx.» 43:6, «Yər.» 31:9ni kərung. ■ **6:18** 2Sam. 7:8,14 □ **7:2** «...heqkimni nabut kılımidük» — bəlkim həm iqtisadiy jəhəttin həm etikad jəhətidin eytilidu.

көлбимиздидурсиләрки, биз сиңер билән билә өлүксә, сиңер билән билә yaxaxka тәyyarmiz.■

4 Silergə baqlıoqan ixənqim zor, silərdin bolğan pəhrim zor; xuning üçün riqbət-təsəlligə tolduruldum, barlıq japa-müxkülqılıklırimizdə huxallikim exip taxi.■

5 Qünki bərhək, Makedoniyəgə kirginimizdimu ətlirimiz həq aram tapalmay, hərtərəptin kisilip қalduk; sırtımızda jedəl-kürəxlər, iqimizdə қorkunqlar bar idi.■

6 Əmma qüxkünlərgə riqbət-təsəlli bərgüqi Huda bizgə Titusning kelixi arkılık riqbət-təsəlli bərdi;■

7 tapkan riqbət-təsəllimiz pəkət uning kelixi arkılıqla əməs, bəlki uning silərdin tapkan riqbət-təsəllisi arkılıkmu boldi; qünki u silərning **bizgə** zarıkıp təlmürgininglarnı, silərning həsritinglarnı, silərning manga bolğan kızoqın əqəmhorluqunglarnı eytip bərdi; xuning bilən mən tehimu huxallandim.□

8 Qünki gərqə mən silərni hetim bilən azablioqan bolsammu, mən hazır uningdin puxayman kilmaymən; lekin əslidə mən xu hetimning silərni azablioqinini kərüp puxayman

■ **7:3** 2Kor. 6:11,12,13.   ■ **7:4** Mat. 5:12; Ros. 5:41; Fil. 2:17; Kol. 1:24.

■ **7:5** Ros. 16:19,23.

■ **7:6** 2Kor. 1:4.   □ **7:7** «**qünki u silərning bizgə zarıkıp təlmürgininglarnı... eytip bərdi**» — «silərning bizgə zarıkıp təlmürgininglar» degən səzlərdə «bizgə» degənni kirgüzduq. Ularning «zarıkıp təlmürgini» Hudaqa boluximu mümkün idi. «**silərning həsritinglarnı, silərning manga bolğan kızoqın əqəmhorluqunglarnı...**» — Korintliklärning həsrətləri qatarlıqlar rosul Pawlusning ilgiriki bir hetidiki əyibni (2:4) kobul kıloloqanlıkı tüpəylidin idi.

ķılqanidim (əməliyəttə, silərning azablinixinglar ķıskıçınə bir məzgilla bolğan).

9 Əmma həzir xadlinimən — azablanqininglardın əməs, bəlki xu azabning silərni towa ķilduroqanlığının xadlinimən; qunki silərning azablinixinglar Hudanıng yolida idi; xuning bilən silər bizdin həq ziyan tartmidinglar.

10 Qunki Hudanıng yolida bolğan azab-ķayoq adəmni hərgiz puxayman ķilmaydiqan nijatka baxlaydioqan towioqa elip baridu; əmma bu dunyadiki azab-ķayoq adəmni əlümğə elip baridu.
■

11 Qunki mana, dəl muxu ix, yəni Hudanıng yolida azablinixinglar, silərgə xunqə kəp əstayıdillik, əzliringlarnı əyibtin nəkədər halas ķılıx, xunqə kəp əqəzəp, xunqə kəp ķorkunq, xunqə kəp təkəzzarlıq, xunqə kəp ķızqinlik wə jazalaxka xunqə təyyar boluxni elip kəldi! Silər bu ixning hər təripidə əzünglarning əyibtin halas boluxunglarnı ispatlıdinglar.□

12 Əmdi silərgə xu hətni yazoqan bolsammu, u hətni ziyan-zəhmət ķılqanqı kixi üçün əməs, yaki ziyan-zəhmət ķilinoqanqı kixi üçün əməs, bəlki Huda aldida bizgə bolğan kənglünglardıki
■

7:10 2Sam. 12:13; Mat. 26:75; Lukə 18:13. □ **7:11**
«Hudanıng yolida azablinixinglar... silərgə...xunqə kəp əqəzəp, xunqə kəp ķorkunq, ... elip kəldi!» — muxu yərdə «əqəzəp» bolsa bəlkim gunah sadır ķılqan kixinin ķilmixioqa, xundakla əzlirining bu ixta jawabkar əməslilikigə ķaritiloqanidi. «Xunqə kəp ķorkunq» bolsa Hudadin bolğan ķorkunq. **«jazalaxka xunqə xunqə təyyar bolux»** — əz gunahında qıng turup towa ķılıxni rət ķılqan kərindaxlarnı jamaəttin qılıqarıwetixni kərsitudu.

кізоянликнинг аранглarda аyan boluxi üçün yazdim. □

13 Bu səwəbtin biz riqbət-təsəlligə erixtuk. Wə riqbət-təssəllimiz üstigə biz Titusning huxalliki tüpəylidin tehimu zor xadlanduk; qünki uning rohi silər təriplinglardın yengilandi.

14 Qünki mən silər toqrlanglarda birər ixta pəhirlinip mahtiqan bolsam, u ixta həq hijil қaldurulmidim; bəlki silərgə eytkanlırimizning həmmisi həkikət bolqanidək, bizning Tituska silərni pəhirlinip mahtiximizmu həkikət bolup ispatlandı.

15 U silərning itaətmənlikinglarnı, silərning uningdin қандак əyməngən wə titrigən halda uni қarxi aloqininglarnı əsliginidə, uning silərgə baqlıqan iq-baqlıridiki muhəbbətliri tehimu exip taxidu.

16 Mən silərgə hərbir ixta ixənqim kamil bolqanlığından xadlinimən.

8

Mukəddəs bəndilər üçün ianə kılıx

1 Əmma, i kərindaxlar, biz silərgə Hudanıng Makedoniyədiki jamaətlərgə beoqxılıqan mehîr-xəpkitini ayan kılmakqımız;

□ **7:12 «bəlki Huda aldida bizgə bolqan kənglünglardıki kizoyaqlikning aranglarda ayan boluxi üçün yazdim»** — baxqa bir kəqürmisi boyiqə «bəlki bizning Huda aldida silərgə bolqan kizoyaqlikimizning ayan boluxi üçün yazdim». Əmma keyinki ayətlərni (13-16) wə 8:7ni kərgəndə, biz aloqan kəqürmisi toqridur.

2 ular zor eoir japa-muxəkkəttə sinaloqinida, qattık namrat əhwalda exip taxşan xadlıki bilən ularning oquq kollukining bayılıki urqup qıqtı; **3** qünki ularning küqining bariqə, hətta küqidin artuk həyr-sahawət kılqanlıkıqa əzüm guwah. Ular ihtiyarı bilən xundak kılıp,

4 bizdin mukəddəs bəndilərgə xu yardımədə boluxning bəhtigə wə xeriklikigə tuyəssər boluxni qattık etündi; ■

5 xundak kılıp, ular kütkinimizdək əməs, ümid kılqinimizdin exip ezlirini awwal Rəbgə, andin Hudaning iradisi bilən bizgimu beqixlidi;

6 xunga, Titus silərdə *bu* mehribanlıknı baxlıqanikən, biz Titustin silərni buningəla nesipdax kılıp uni ada kılıxka etündük.

7 Əmma silər hər tərəptə, yəni ixənqtə, sezdə, bilimdə, toluk əstayidillikta həm bizgə bolqan mehîr-muğəbbitinglarda əwzəl bolqininglardək, muxu mehîrlik ixtimu əzünglarnı əwzəl kərsitinglar. □

8 Mən bu gəp bilən silərgə buyruk kilməkqi əməsmən, bəlki baxkılarning kizəqinlikı arkilik muğəbbitinglarning həkikiyilikini ispatlimakqımən.

9 Qünki silər Rəbbimiz Əysa Məsihning mehîr-xəpkitini bilisilər — gərqə u bay bolsimu, silərni dəp yoxsul boldiki, silər uning yoxsullukı arkilik

■ **8:4** Ros. 11:29; Rim. 15:26; 1Kor. 16:2; 2Kor. 9:1.

□ **8:7 «bizgə bolqan mehîr-muğəbbitinglarda...»**

— baxka bir kəqürülmidə: «bizning silərgə bolqan mehîr-muğəbbitimizdə...» deyilidu (bu kəqürmə tooqra bolsa mənisi bəlkim: «bizning silərgə bolqan mehîr-muğəbbitimizdin ilham-təsəlli aloqanlıqlıqlar»ni kərsətsə kerək).

beyitilisilər.

10 Mən bu toqrluluk pikrimni otturioqa կoyimən — bu silərgə paydılık, qünki silər aldinkı yılıla ianə կilixta wə xuningoqa iradə baqlaxta yahxi baxlıdinglar. □

11 Əmdi hazır uni ada կilinglar; կızojin iradə baqlıqininglardək, bar dunyayinglar bilən xu ixka əməl կilinglar.

12 Qünki *həyr-sahawətkə* bəl baqlıouqıma nisbətən, sowojining Hudaşa yariouqudək boluxi կolida yokça əməs, bəlki կolida bariqə baqlıktur. ■

13 Qünki bu baxkilarning yükini yeniklitimən dəp, əzünglarnı կiynanglar deginim əməs,

14 bəlki silərdə artuk bolqını hazırlaqə ularning kəm yerini tolduroqnidək, *künlərning biridə* ularda artuk bolqını silərning kəm yeringlarnı tolduridu; xuning bilən tənglixidu.

15 Huddi *muğəddəs yazmilarda:* «Kəp yioqkanlarningkidin exip կalmidi, az yioqkanlarningmu kəmlik կilmidi» dəp yeziləqandək bolqay. □ ■

Titusning wə hizmətdaxlirining wəzipisi

16 Əmma Titusning kəlbigə silərgə bolqan kəyümümgə ohxax kəyümni salqan Hudaşa təxəkkürlər bolqay;

□ **8:10** «silər aldinkı yılıla ianə կilixta wə xuningoqa iradə baqlaxta yahxi baxlıdinglar» — «1Kor.» 16:2ni kərung.

■ **8:12** Pənd. 3:28; Mat. 12:43; Luqa 21:3; 1Pet. 4:10.

□ **8:15** «Kəp yioqkanlarningkidin exip կalmidi, az yioqkanlarningmu kəmlik կilmidi» — «Mis.» 16:18. ■ **8:15** Mis. 16:18.

17 qünki u dərhəkikət bizning iltimasimizni köbul қılqını bilən, əzining silərgə küqlük kəyümi bolqaqça, u əzlükidin yeninglaroja bardı;

18 əmma biz uningoja barlıq jamaətlər arisida hux həwər hizmitidə təripləngən ərindaxni həmrah қılıp əwəttuk;

19 xuningdək u pəkət xu tərəptila əməs, bəlki jamaətlər təripidin bu həyrlilik ixta bizgə həmsəpər boluxka talliwinənənidi. Əmdi biz bu həysahawətni bolsa, Rəbning xan-xəripini həm yardəmdiki կızəqinlikimizni kərsitix üçün uni yətküzük hizmitidə bolımız;

20 xundak қılıp biz bu mol sowojini məs'ul bolup yətküzüxtə hərkəndaq adəmning bizning üstimizdin təhmət kılmaslıkı üçün ehtiyat əlimiz.

21 Qünki biz pəkət Rəbning aldidila əməs, bəlki insanlarning kez aldidimu iximizni durus կılixka kəngül bəlüp keliwatımız. □ ■

22 Biz yənə ular bilən billə kəp ixlarda intayın əstayidilliki nuroqun ketim ispatlanən ərindaxni əwətməkqımız; hazır uning silərgə baqlıqan zor ixənqi tüpəylidin uning intayın əstayidilliki tehimu küqlük boldi.

23 Titus toopruluk soallar bolsa u menin həmrəhim wə hizmitinglarda bolqan həmkarimdur; baxqa ikki ərindiximiz bolsa, ular jamaətlərning əlqiliri, Məsihning xan-

---

□ **8:21** «Qünki biz pəkət Rəbning aldidila əməs, bəlki insanlarning kez aldidimu iximizni durus կılixka kəngül bəlüp keliwatımız» — Təwrat, «Pənd.» 3:4ni kərung. ■ **8:21**

xəripidur.

²⁴ Xunga, jamaətlərning kəz aldida muhəbbitinglarning ispatini, xundakla bizning silərdin pəhirlinixlirimizning bikar əməslikini ularoја kərsitinglar.

9

Sowni təyyar lax — sehiy boluxka ündəx

¹ Qünki mukəddəs bəndilərning bu yardım hizmiti toɔruluk silərgə yənə yeziximning hajiti yok.■

² Qünki mən silərning bu ixqa կattik bəl baqlıqininglarni bilimən; mən bu toɔruluk: Ahayadikilər etkən yıldın beri həyr-sədikə berixkə təyyar turuwatidu, dəp Makedoniyədiki կerindaxlarоја pəhirlinip mahtap kəlməktimən, xuning bilən silərning kizqinlikinqlar ularning kəpinqisining həyr-sədikə berixigə türtkə boldi.□

³ Lekin կerindaxlarni əwətixtiki məksitim silərning toɔranglarda pəhirlinip mahtiximning bu ixlarda bihudə ix bolup կalmaslıqi, silərning deginimdək təyyar bolup turuxunglar üqündür.□

⁴ Mubada Makedoniyədikilər mən bilən billə barəqinida, silər təyyarlıksız bolsanglar, bu

---

■ **9:1** Ros. 11:29; Rim. 15:26; 1Kor. 16:2; 2Kor. 8:4. □ **9:2** «mən bu toɔruluk: Ahayadikilər etkən yıldın beri həyr-sədikə berixkə təyyar turuwatidu, dəp ... pəhirlinip mahtap kəlməktimən» — Korint xəhiri Ahaya elkisida idi. □ **9:3** «**կerindaxlarni əwətixtiki məksitim...**» — «kerindaxlar» yəni Titus həm yüksirdə tiləqə elinəqan ikki կerindax.

ixənqımız wəjidin biz hijalətkə қaldurulımız,
silər səzsiz xundak bolisilər.

5 Xu səwəbtin mən ķerindaxlardın yeninglar ola
berip silərdin bu wədə ķiloqan həyrlik ixni
aldin'ala təyyarlap püttürüxini ətünüxni
zərür dəp hesablidim; xundakla bu silərdin
birər nərsə ündüriwelix bolmisun, bəlki
mehribanlıqlardın bolsun.

6 Əmma buni *əslənglar*: Behillik bilən az terioqan
az alidu, oquq ķolluk bilən terioqini mol alidu. □ ■

7 Hər adəm hek qiynilip կalmay yaki məjburən
əməs, bəlki əz kənglidə pükkiniqə bərsun;
qunki Huda huxallık bilən bərgüqini yahxi
kəridu. ■

8 Əmma Huda hərbir iltipat-xapaətni silərgə
exip taxturuxka կadirdur; xuning bilən silər
hərdaim hərtərəptə hər ehtiyajka təyyar
kuwwətlinisilər, kəngriqiliktə turup կolliringlar
hərhil güzəl ixka yetidi. □

9 *Mukəddəs yazmilarda* pütülgini dək: —
«U əziningkini tarkatkan,
U yokşullar ola sədikə bərgən;
Uning həkkaniyılıkı mənggüğə turidu». □ ■

10 Əmdi terioqçıqla terioqli uruk, yegili nan
ata ķiloquqi silərning teriydiqan urukliringlarnı

□ **9:6 «oquq ķolluk bilən terioqini mol alidu»** — yaki
«bərikətləp terioqini bərikətlinip alidu». ■ **9:6** Pənd. 11:24;
Gal. 6:7. ■ **9:7** Mis. 25:2; 35:5; Kan. 15:7; Rim. 12:8. □ **9:8**
«kəngriqiliktə turup կolliringlar hərhil güzəl ixka yetidi»
— «kəngriqiliktə turup» grek tilida «exip taxqinlinip» dəp
ipadilinidu. □ **9:9 «U əziningkini tarkatkan, u yokşullar ola**
sədikə bərgən; uning həkkaniyılıkı mənggüğə turidu» —
«Zəb.» 112:9. ■ **9:9** Zəb. 112:9

təminləp mol kılıdu, həkəkaniyiliklarning həsul-mewilirini kəpəytidu. □

11 Xuning bilən silər hərkəndək əhwalda koli oquq boluxşka hər tərəptə beyitilisilər, xuningdək bu ix biz arkılık Hudaqa kəp təxəkkürlərni elip baridu; □

12 qünki bu həyrlilik hizmətni ada kılıx pəkət mukəddəs bəndilərning hajətlirini կandurupla կalmay, kəp kixilərning Hudaqa yətküzgən təxəkkürlərini exip taxturidu. □

13 Bu yardım hizməti əzliringlarning Məsihning hux həwirini etirap kılıxinglardiki mewə boloğan itaətmənliklərə qədər dəlil-ispat bolidu, xundakla silərning muxu *hajətmən* bəndilərgə, xundakla barlıq adəmlərgə kərsətkən oquq կolluk sehiyiliklardin ular Hudani uluqlaydu.

14 Wə Hudanıng silərdə taxkınlatkan ajayib

□ **9:10 «Əmdi terioqıçı terioqılı uruk, yegili nan ata kıləquqi silərning teriydiqan urukliringlarnı təminləp mol kılıdu,...»** — «teriydiqan urukliringlar» hərhil kəqmə mənidə bolup, «hajətmənlərgə tehimu mərdlik Bilən həyrlilik kılıx pursətliri», «baxkilaroja yahxılık kılıx pursətliri» degəndək mənilərni ez iqigə alidu. Bularning «mewiliri» bolsa, baxkılarnı etikadka kəltürüx, etikadqılarnı riqbatländürüx katarlıq hərhil esil nətijilərni kərsitudu — 11-12-ayətni kərung. □ **9:11**

«Xuning bilən silər hərkəndək əhwalda koli oquq boluxşka hər tərəptə beyitilisilər, xuningdək bu ix biz arkılık Hudaqa kəp təxəkkürlərni elip baridu» — ianə Yerusalemidiki etikadqilaroja tapxurulqanda, ular Hudaqa kəp təxəkkür bildüridü, əlwəttə, xundakla baxşa jamaətlərmə u ixni anglap xundak kılıdu. □ **9:12 «bu həyrlilik hizmətni ada kılıx»** — «ada kılıx» muxu yərdə grek tilida: «(kahinlar) կurbanlık kılıqandək ada kılıx».

mehir-xəpkəti tüpəylidin, ular silər üçün dua-tilawət kılɔqinida, ular silərgə təlpünüp қattik seɔqinip əsləydu. □

15 Uning til bilən ipadiligidəz ajayib sowolisi üçün Hudaqla təxəkkür boləy!

10

Pawlusning rosulluk hökükini aklixi

1 Əmma əzüm, silər bilən billə bolələndə muamilisi yumxak, lekin silərdin ayrıloqlanda silərgə karita қattik қolluk dəp қaralıqan mənki Pawlus Məsihning yuwax-məminliki wə mulayimliki bilən silərdin etünümən, □

2 — xuni tələp kılımənki, yeninglarə baroqinimdə, bizni «ətlər boyiqə mangolənlər!» dəp guman bilən karaydiqan bəzilərgə karita oylioqinimdək қattik қolluk kilişkə meni məjbur

---

□ **9:14** «wə Hudanıng silərdə taxkınlatkən ajayib mehir-xəpkəti tüpəylidin, ular silər üçün dua-tilawət kılɔqinida, ular silərgə təlpünüp қattik seɔqinip əsləydu» — «Rim.» 15:26-27din kerüniduki, Korinttiki (Ahayadılık) jamaətlər Pawlusning etünüxlərini ahir köbul kılıp qong ianə toplap, Yerusaleməqə əwətkənidı. □ **10:1** «**Məsihning yuwax-məminliki wə mulayimliki bilən...**» — xu dəwrədiki hərbiy ixlarda «yawax-məminlik həm mulayimlik» degənlik «kəngqılık həm rəhimdillilik» degən baxka məninimə bildüridu.

ķilmanglar; □

3 gərqə biz insaniy ətlərdə yürsəkmu, biz ətlər boyiqə jəng kilmaymiz. □

4 Qünki jəng կօրալիրիմ ətkə təwə կօրալլար əməs, bəlki Huda təripidin կօրօն-իստիկamlarni gumran կիլիք կüçigə igə կիլիողան կօրալлар; □ ■

5 biz ular bilən bəs-munazirilərni wə Hudani tonuxka կարխիչիք тuroqan hərkəndək հակաւուր тосалоqуни gumran կիլիմիզ, xundakla hərbir oy-hiyallarni Məsihə bekjindurup itaət կիльք կելтүrimiz; □

6 silər toluq itaət կիլողандиn keyin, *aranglarda* կandaq itaətsizlik կaloqan bolsa bularni jaza-

- **10:2 «bizni «ətlər boyiqə mangənlar!» dəp guman bilən կարայdiqan bəzilərgə կarita oyliqinimdək կattik կolluk կiliçka meni məjbur կilmanglar»** — okurmənlərgə ayan boliduki, «ətlər boyiqə mangənlar» degən ibarə, «insaniy (Hudanıñki əməs, bəlki gunahkarlarning) kez-կaraxlar boyiqə mangənlar»ni bildüridi. □ **10:3 «gərqə biz insaniy ətlərdə yürsəkmu, biz ətlər boyiqə jəng kilmaymiz»** — ayəttiki «jəng» əng muhim jəng, yəni rohiy jəngni kersitudu, əlwəttə. «Ətlər boyiqə» yukirik izahatni kerüng. Mənisi: «Bu dunyada yaxisakmu, bu dunyaning arzu-հəwəsliri boyiqə yaxaydiqanlardək (rohiy) jəng kilmaymiz». □ **10:4 «Qünki jəng կօրալիրիմ ətkə təwə կօրալлար əməs, bəlki Huda təripidin կօրօն-իստիկamlarni gumran կիльք կüçigə igə կիльоղան կօրալлар»** — «ətkə təwə կօրալлар» bolsa bu dunyaqa has կօրալлар, yəni կiliç, okya կatarliklarni kersitudu. ■ **10:4 Yər. 1:10; Əf. 6:13-18.** □ **10:5 «bəs-munazirilər»** — yaki «bid’ət səpsətiliri».

laxka təyyarmız.□

7 Silər pəkət kəz aldinglardiki ixlaroqla қaraydikənsilər. Əgər birsi əzini Məsihkə təwəmən dəp қarisa, u yənə xuning üstigə oylansunki, u Məsihkə təwə bolqınıoqa ohxax, bizmu Uningoqa təwədurmız.□

8 Qünki, Rəb təripidin silərni nabut kılıx üçün əməs, bəlki etikədinglarnı kurux üçün bizgə amanət kılınqan həkükimiz toqruluk tehimu kəp ziyadırək mahtansammu, buningda həq yərgə қarap կalmaymən;

9 Əmdi mən pəkət hətlərdila silərni korkatmakçı əməsmən;

10 qünki bəzilər: «Uning hətliri dərwəkə wəzinlik həm küqlük; lekin u yetip kəlgəndə salapətsiz, gepining tutamı yok bolidu» deyixidu.

11 Əmdi bundak hiyal қiloqular xuni bilip қoysunki, biz yirakta bolqınımizda hətlərdiki səzimiz қandaq bolqan bolsa biz yetip barqınımizda əməliyitimizmu xundak bolidu.

12 Qünki biz əzimizni əzini қaltis qaqlaydioqanlar bilən bir qataroqa қoyuxka yaki ular bilən selixturuxka petinmaymız; xundak kixilər əzlirini əzlirining əlqimi bilən əlqəp, əzlirini əzliri bilən selixturidioqan bolup,

---

□ **10:6 «silər toluk itaət kiloqandin keyin»** — 5-ayattə eytiloqandək, Məsihkə itaət kılıx, əlwəttə. **«aranglarda қandaq itaətsizlik қaloqan bolsa bularni jazalaxka təyyarmız»** — «jazalaxka təyyar» toqruluk 13:2-3 wə izahatni kerüng. □ **10:7 «Silər pəkət kəz aldinglardiki ixlaroqla қaraydikənsilər»** — baxka birhil tərjemisi: «Kəz aldidiki ixlaroqa obdan қarap bekinqlar!».

həkikətən əkilsizlardindur. ■

13 Biz əmdi əzimizgə bekitilgən əlqəmdin həlkip mahtinip yürginimiz yok. Biz bəlki həmmmini əlqigüqi Huda bizgə bekitkən hizmət dairisidiki əlqəm, yəni silərning *hizmitinglarojimu yetidiqan əlqəm bilən pəhirlinimiz.* □ ■

14 Qünki əlqimi silərning hizmitinglarəqə yətməydiqan kixilərdək, *hizmitinglarda bolqinimizda* dairimizdin həlkip kətməymiz, qünki biz Məsihning hux həwirini yətküzüxtə *birinqi bolup yeninglarojimu* kəldük.

15 Biz hizmət dairimizdin həlkip, baxķılarning singdürgən japa-əjirliri bilən mahtanqinimiz yok; lekin biz silərning iman-etikadınglar əskənseri aranglardiki hizmitimiz bizgə bekitilgən dairimiz iqidə tehimu ziyadə kengəytilsun dəp ümidi kiliyoruz;

16 Xundak bolqanda, biz silərdin tehimu yırak yərlərgə hux həwərnı yətküzüp jakarlaydiqan bolımız; təyyarəqə həyyar bolup, baxķılarning dairisidiki hizmət əjri bilən mahtinix bizgə yat.

□

17 Əmma «Pəhirlinip mahtioquqi bolsa Rəbdin

■ **10:12** 2Kor. 3:1; 5:12. □ **10:13 «Biz əmdi əzimizgə bekitilgən əlqəmdin həlkip mahtinip yürginimiz yok»** — «əzimizgə bekitilgən əlqəm» — demək, Huda Pawlus wə Barnabasqa hux həwər jakarlaxtiki həmdə jamaətlərni կuruxtiki hizmətning dairisini bekitkən əlqəm. **«silərning hizmitinglarojimu yetidiqan əlqəm»** — grek tilida «silərgə yətkən əlqəm». ■ **10:13** Əf. 4:7. □ **10:16 «təyyarəqə həyyar bolup, baxķılarning dairisidiki hizmət əjri bilən mahtinix bizgə yat»** — Korinttiki jamaət arisidiki «sahta rosullar» dəl xundak ix kiliwatatti, ular Pawlus əjir singdürgən Korintliklərin «bizning ajrimiz» dəp maktanmakta idi.

pəhirlinip mahtixi kerək!». □ ■

18 Qünki əzini təripligüqi əməs, bəlkı Rəb təripligən kixi həqiqətən layakətliktur.■

11

Əzini «rosul» dəp atiwaloqanlardın ھېزى bolunglar!

1 *Mahtanojan* bu azojinə əhməklikiməqə səwrqan bolqaysılər! Əmdi silər manga səwriqanlıq kılıp keliwatisılər.

2 Qünki mən Hudadin kəlgən otluk muhəbbət bilən silərni *azduruxlardın* həsət kılımən; qünki қızni bir ərgila yatlıq kılqandək, mən silərni Məsihkəla pak kız süpitidə hazır boluxka wədiləxtürgənmən.■

3 Əmma yilan Ҳawa'animizni hiyligərlik bilən azduroqandək, oy-kənglüngər Məsihkə baqlanıqan səmimiyy, sap wapaliktin ezip bulqinixi mumkin dəp ənsirəymən.■

4 Qünki birsi kelip biz silərgə ھeq jakarlap baqmioqan baxxa bir Əysani jakarlısa, yaki kəlblinglardın orun bərgən Rohning orniqə baxxa bir rohxa orun bərsəngər wə silər kobul kılqan hux həwərdin baxxa bir «hux həwər»ni

□ **10:17 «Pəhirlinip mahtioquqi bolsa Rəbdin pəhirlinip mahtixi kerək!»** — «Yər.» 9:24. ■ **10:17** Yəx. 65:16; Yər. 9:22-23; 1Kor. 1:31. ■ **10:18** Pənd. 27:2. ■ **11:2** Law. 21:13.

■ **11:3** Yar. 3:4; Yh. 8:44.

köbul kilsanglar, silər bu ixlaroqa ajayib səwr-takət bilən etüwerixinglar mumkin! □ ■

5 Həlbuki, mən əzümni hərkəndək ixta axu «qəltis uluq rosullar»din kəm sanimaymən! □

6 Gərqə mening gəp-səzlirim addiy bolsimu, bilim jəhəttə mən undak əməs; biz kiliwatkan hərbir əməllirimizdə buni silərgə hər jəhəttin ispatlap roxən kıldıq. □

7 Əmdi mən silərni kətürülsün dəp əzümni təwən tutup, Hudanıng hux həwirini hək tələp

---

□ **11:4** «Qünki birsi kelip biz silərgə həq jakarlap bəkmioqan baxka bir Əysani jakarlisa, yaki կəlbinqlardın orun bərgən Rohning orniqa baxka bir rohka orun bərsənglar wə silər köbul կiloqan hux həwərdin baxka bir «hux həwər»ni köbul kilsanglar, silər bu ixlaroqa ajayib səwr-takət bilən etüwerixinglar mumkin!» — bu intayın tənilik, kinayilik kinay gəp, əlwəttə. Pawlus ularning əhwalidin heli ənsiwiyatidu. «Silər bu ixlaroqa ajayib səwr-takət bilən etüwerixinglar mumkin!» degənnəng baxka birhil tərjimisi «Silər xuningoqa səwr-takət bilən etüwerəmsilərkin dəymən!».

■ **11:4** Gal. 1:8. □ **11:5** «Həlbuki, mən əzümni hərkəndək ixta axu «qəltis uluq rosullar»din kəm sanimaymən!» — «qəltis uluq rosullar» xübhisizki, intayın kinayilik, həjwiy gəp. Bəzi alımlar, bu səzlər həkikiy uluq rosullar (Petrus, Yuhanınna, Yaqup qatarlıqlar)ni kərsitudu, dəp կaraydu. Pikrimizqə Pawlus Korinttiki jamaətkə əzlirini «rosul» dəp tonuxturoqan bəzibir aldamqılarnı kərsitudu. Muxu kixilər əzining (yəni Pawlus-nıng) rosulluk həqəkini yokça qılçarmakçı. 12-33-ayətlər wə 12:11-ayət bu nuktini ispatlaydu. □ **11:6** «Gərqə mening gəp-səzlirim addiy bolsimu,...» — muxu ibarə adəttə «nutuk səzləxkə tərbiyilənmigən» kixini kərsitudu.

ķilmay jakarlap gunah қildimmu? □ ■

8 Mən silerning hizmitinglarda boluxka baxka jamaətlərdin bulap-talap, ularning yardımını kobul қildim. □ ■

9 Silər bilən billə bolqan wakitlirimda, hajətmən bolqan bolsammu, mən heqkimgə eçirimni salqan əməs (qünki Makedoniyədin kəlgən əkerindaxlar mening kəm-kütəmnini toluklap bərdi); hərkəndək ixta əzümni silərgə yük bolup əklixtin saklap kəldim wə buningdin keyinmu xundak ķilimən. ■

10 Məsihning həqikiti məndə rast bolqandək, Ahaya yurtlirida heqkimmu meni muxu mahtinixtin tosumaydu! □

11 Nemə üçün? Silərni yahxi kermigənlikim üqünmu?! Huda bilidu!

□ **11:7 «Əmdi mən silərni ketürülsün dəp əzümni təwən tutup, Hudanıng hux həvirini hək tələp ķilmay jakarlap gunah қildimmu?»** — Pawlus etikadqilaroja əz eçirini salmaslıq üçün, əz hünirigə tayinip, turmuxini կամdiqan (9-ayətni kerüng). Birək bəzilər (bolupmu «sahta rosullar») «Pawlus həqikiy rosul bolqan bolsa, etikadqilarning iqtisadiy yardımigə tayanoqan bolatti» dəp, uni rosul əməs dəp inkar ķiloqanidi. ■ **11:7** 1Kor. 9:12. □ **11:8 «Mən silərning hizmitinglarda boluxka baxka jamaətlərdin bulap-talap, ularning yardımını kobul қildim»** — «...baxka jamaətlərdin bulap-talap» — bu yənə tənilik, kinayilik gəp, əlwəttə. Pawlus Korint xəhiri idə hux həvərni yətküzgəndə baxka jamaətlərning kəpligən iqtisadiy yardımigə müyəssər bolup (9-ayətni kerüng), Korintliklarnı guman səzliridin hijalətkə қaldurux üqün xundak dəydu. ■ **11:8** Ros. 20:33; 2Kor. 12:13; 1Tes. 2:9; 2Tes. 3:8. ■ **11:9 Fil. 4:15.** □ **11:10 «heqkimmu meni muxu mahtinixtin tosumaydu!»** — «muxu mahtinix(im)» bolsa, Pawlus Korintliklardin heq hək tələp ķilmay ularoja hux həvər yətküzgənidi.

12 Lekin *bizgə ohxax hesablinix* pursitini izdigüqilərning pursitini məhrum kılıx üçün, xuningdək ular mahtinidioqan ixlarda həkikətən bizgə ohxax bolsun dəp, mən nemə kiliwatkan bolsam xuni kiliwerimən. □

13 Qünki bundak kixilər sahta rosullar, aldamqi hizmətkarlar, Məsihning rosullirining kiyapitigə kiriwalqanlardur.

14 Bu ix əjəblinərlik əməs, qünki Xəytan əzimu nurluk bir pərixtining kiyapitigə kiriwalidu.

15 Xunga uning hizmətqiliriningmu əzlirini həkkənaliylikning hizmətqiliri kiyapitigə kirgüziwelisi əjəblinərlik ix əməs; lekin ularning akiwiti əzlirining ixligənlirigə layık bolidu.

Həkikiy rosullarning tartkan japaliri — «sahta rosullar» undak əməs!

16 Yənə xuni eytimənki, həqkim meni əhmək dəp hesablimisun; hətta əgər meni xundak dəp karisanglarmu, əmdi məndək əhməknı səwr kılıp կobul kılqaysılər, xuning bilən əzümmu azəqinə mahtiniwalay. □

□ **11:12 «mən nemə kiliwatkan bolsam xuni kiliwerimən»** — demək, Pawlusning hək almay hux həwərni halis yətküziwatkanlığı. U xundak kiliwərsə, «sahta rosullar» əzlirini Pawlus wə həmkarları bilən selixturalmay қalidu. Əməliyəttə Pawlusning: «ular mahtinidioqan ixlarda həkikətən bizgə ohxax bolsun» deginidə əzining ularning towa kılıp, həkikətən Hudanıg hizmitidə boluxıqa həkikiy tiləkdax bolqanlığını ipadıləydu. □ **11:16 «xuning bilən əzümmu azəqinə mahtiniwalay»** — sahta rosullarning mahtinixliri heli kəp idi. 18-ayətni kərung.

17 Mening hazır bularni səzlixim Rəb təripidin əməs, bəlkı əzümning əhməklərqə yürəklik po etip mahtinixim, halas.

18 Nuroqun adəmlər insanlarqə po etip mah-tanqandikin, mənmu mahtinip bağay. ■

19 Qünki əzünglar xunqə dana bolqandan keyin, silər əhməklərgə səwr-takət kilişka razi bolisilər! □

20 Məsilən birsi silərni kul kiliwalsa, birsi silərni yutuwalsa, birsi silərdin nəp alsa, birsi aldinglarda qongqılık kilsa yaki yüzünglar oqa kaqat salsa, silər uningoşa yol köyisilər. □

21 Əpsus, nomus kılıp eytimənki, biz undak ixlar oqa ajizlik kıldıq! Əmma ular birər ixta mahtinixka petinoqan yerdə (əhməklərqə səzləwatimən!) mənmu xu ixta *mahtinixka* petinimən. □ ■

■ **11:18** 2Kor. 10:13; 12:5, 6. □ **11:19 «qünki əzünglar xunqə dana bolqandan keyin, silər əhməklərgə səwr-takət kilişka razi bolisilər!»** — bu jümlə bəlkim Pawlusning bu hetidə əng kinayilik gəpi, əng küqlük tapa-tənisi boluxi mumkin. Ular baxķılarning «əhməklilik»iqa xunqə səwr-takətlik bolqan yerdə, (20-ayət) Pawlusning «pəhirlinixiliri»gə səwr-takətlik boluxi kerəkkü! □ **11:20 «məsilən birsi silərni kul kiliwalsa, birsi silərni yutuwalsa, birsi silərdin nəp alsa, birsi aldinglarda qongqılık kilsa yaki yüzünglar oqa kaqat salsa, silər uningoşa yol köyisilər»** — Pawlus muxu sahta ro-sullarnı, ularning iqidiiki zəhərni səkməkqı. □ **11:21 «Əpsus, nomus kılıp eytimənki, biz undak ixlar oqa ajizlik kıldıq!»**

— bu yənə tapa-tənə, kinayilik gəp, əlwəttə. Pawlus hərgiz adəmlərdin nəp elip bozək kilməkqi bolqan əməs. «Ajizlik» degənlik yənə bəlkim ular oqa Pawlusning ular bilən billə bolqan waqtidiki teni ajizlikini əslitix üçün eytilidu. (12:7-10ni kərüng).

■ **11:21** Fil. 3:4.

22 Ular ibraniylarmu? Mənmu xundak. Ular Israillarmu? Mənmu xundak. Ular İbrahimning nəslimu? Mənmu xundak. ■

23 Ular Məsihning hizmətkarlimu? (mən əkildin azoqanlardək səzləwati mən!); mən tehimu xundak; ziyadə kəp zorukup ixlidim, intayın kəp dərriləndim, intayın kəp ketim kamaldim, kəp ketim əlüm həwplirigə duq kəldim; □ ■

24 Yəhudiylarning «bir kəm kırıq kamqa» jazasiqa bəx ketim tartildim, □ ■

25 üq ketim tikənlik kamqa jazasını yedim, bir ketim qalma-kesək kılındım, üq ketim kemə hadisisigə uqrıdım, bir keqə-kündüzni dengizda etküzdüm. □ ■

26 Daim səpərlərdə bolimən; dəryalar ning həwplirini, karakqılarning həwplirini, yurtdaxlirimning həwplirini, yat əlliklərning həwplirini, xəhərning həwpini, bayawanning həwplirini, dengizning həwplirini, sahta kərindaxlar arisidiki həwplirini baxtin kəqürdüm;

■ **11:22** Ros. 22:3.

□ **11:23** «ular Məsihning

hizmətkarlimu? (mən əkildin azoqanlardək səzləwati mən!)» — ular (sahta rosullar) Məsihning hizmətkarları əməs, əlwəttə. Əmma ular daim əzlirini xundak kərsətməkqi bolidu. ■ **11:23** Ros. 9:16; 21:11; 1Kor. 15:10; 2Kor. 6:4.

□ **11:24** «Yəhudiylarning «bir kəm

kırıq kamqa» jazasiqa bəx ketim tartildim,...» — demək, ottuz tokkuz kamqa jazalinixi. Təwrat, «Qan.» 25:3ni kərüng.

■ **11:24** Qan. 25:3.

□ **11:25** «üq ketim tikənlik kamqa

jazasını yedim» — «tikənlik kamqa jazası» Rim həkumiti təripidin bolsa kerək idi. «Ros.» 16:22də bir ketim hatirləngən.

«Mat.» 27:26diki izahatni kərüng. ■ **11:25** Ros. 14:19; 16:22;

27:9,41.

27 əmgəklər wə japa ixlarda zorukup, pat-pat tünəklərdə, aqlikta wə ussuzlukta, daim roza tutuxlarda, soqquqlarda wə yeling-yalingaqlıqta yürüp kəldim. □

28 Bu sırttiki ixlardin baxqa, iq-baoqrımda barlıq jamaətlər üçün hər künü üstümni besip keliwatkan əqəmlərni yəwatiqmən. □ ■

29 Hərkim ajizlisa, mən ajizlimidimmu? Hərkim ezip putlaxkan bolsa, mən ərtənmidimmu?! □ ■

30 Əmdi əgər mahtinixim zərür bolsa, əz ajizlikimni kərsitidiqan ixlар bilən mahtinimən.

31 Rəb Əysanıng Huda-Atisi, mənggü təxəkkür-mədhəyiylərgə layik Boloduqioqa ayanki, mən yalɔqan eytmidim.■

32 Dəməxk xəhiri də padixaḥ Aretasning kol astidiki waliy meni tutux üçün, pütün Dəməxk xəhiri ni qattık təkib astıqə aloqanidi. ■

33 Lekin mən sepildiki bir kamardin sewət bilən pəskə qüxürülüp, uning қolidin կutulup

---

□ **11:27 «pat-pat tünəklərdə»** — demək «pat-pat tünəp dua klixlarda». Baxqa birhil tərjimi «uyqusızlıqlarda». □ **11:28 «bu sırttiki ixlardin baxqa....»** — baxqa birhil tərjimi: «bu ixlardin taxkıri,...». ■ **11:28** Ros. 20:18. □ **11:29 «hərkim ajizlisa, mən ajizlimidimmu?»** — «kim ajizlisa» — etikad təripidə ajizlax, demək. «Mənmu ajizlidim» — Pawlus ajizlioqan kixi üçün dua kılıqanda kəmtərlik bilən əzini uning bilən birdək kılıp, əzini uning orniqə կoyqandək bolidu. Buningqə misalni Musa pəyoqəmbərning Israil üçün bolqan dua-tilawətliridin kerüng («Mis.» 32:30-32). ■ **11:29** 1Kor. 8:13. ■ **11:31** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tes. 2:5. ■ **11:32** Ros. 9:24.

ķaqtim.□

12

Pawluska kəlgən wəhiylər

1 *Əpsus, mahtiniwerixning zərüriyiti bar. Gərqə uning paydisi bolmisimü, mən Rəbdin kəlgən alamət kərünüxlər wə wəhiylər üstidə tohtilay.*

2 *Məsihdə bolqan bir adəmni tonuymən; u on tət yil ilgiri (təndə bolqan əhədimu, yaki təndin taxkirimu bilməymən, Huda bilidu) üçinqi kat asmanoqa kətürüldi.□ ■*

3 *Mən xundak bir kixini bilimən (təndə bolqan əhədimu, yaki təndin taxkirimu bilməymən, Huda bilidu) —*

4 *u jənnətkə kətürülüp, xu yerdə til bilən ipadiligili bolmaydiqan, insanlarning deyixi mən'i əlinə qəbul etdi. Ixlarnı anglıdi.*

□ **11:33 «Lekin mən sepildiki bir kamardin sewət bilən pəskə qüxürülüp, uning կolidin kutulup կաqtim»** — həqiqiy rosullar əmrində anqə rəhət kərməydu; Pawlus buningdin yənə bir misal kərsitudu. □ **12:2 «Məsihdə bolqan bir adəmni tonuymən»** — bu adəm dəl Pawlusning əzi bolup, u Huda uningoja bərgən wəhiy wə oqayıbanə alamətlər bilən mahtinixni kılqə halimoqan bolup, əzini təwən tutuxka tirixip, əzi toqrluluq «mən» deməy, «üçinqi xəhstə» sezləydu. **«u on tət yil ilgiri ... üçinqi kat asmanoqa kətürüldi»** — Təwrat-injil boyiqə, pəkət üq asman bar. Biringi «ħawa», ikkinqi «aləm boxluk», üçinqisi Hudanıng huzurining əzidur. ■ **12:2 Ros. 9:3; 22:17; 1Kor. 15:8.**

5 Xundak bir adəm bilən mahtinimən, əzüm həkkidə bolsa ajizlikmdin baxka birər ix bilən mahtanmaymən. □

6-7 Hətta mahtinay desəmmu əhmək hesablanmaymən; qünki mən həkikətni eytkən bolattim; əmma birsi məndə kərginidin yaki mən toqıruluk anglioqinidin meni (manga axkarilanıqan wəhiylərning əqayət zor uluqlukı tüpəylidin) yüksəri oylap kalmışın dəp əzünni mahtinixtin yiğdim. Muxu wəhiylərning zor uluqlukı tüpəylidin kərəngləp kətməslikim üçün ətlirimgə sanjiloqan bir tikən, yəni meni urup tursun dəp Xəytanning bir əlqisi manga təksim kılınoqan; buning məksiti, menin kərəngləp kətməslikim üçündür. □

8 Buning toqrisida u məndin kətsun dəp Rəbgə üq kətim yelindim;

9 lekin U manga: «Mening mehîr-xəpkitim sanga yetərlik; qünki Mening küq-Kudritim insanning ajizlikida toluk əməlgə axurulidu» — dedi. Xunga mən Məsihning küq-kudriti wujudumda tursun dəp ajizliklirimdin mahtinixni tehimu huxluk bilən talliwalımən;

10 xunga mən Məsih üçün ajizliklarnı, həkarətlərni, kiyinqılıqlarnı, ziyankəxliklərni

□ **12:5 «əzüm həkkidə bolsa ajizlikmdin baxka birər ix bilən mahtanmaymən»** — «ajizlikmdin» grek tilida «ajizliklirimdin». □ **12:6-7 «muxu wəhiylərning zor uluqlukı tüpəylidin kərəngləp kətməslikim üçün ətlirimgə sanjiloqan bir tikən ... manga təksim kılınoqan»** — «tikən»ning keqmə mənisi bar, əlwəttə. «... meni urup tursun dəp Xəytanning bir əlqisi manga təksim kılınoqan» — grek tilida «Xəytanning bir pərixtisi». «əlqi» wə «pərixtə» degənlər əməliyəttə bir gəp.

wə azab-oқubətlərni hursənlik dəp bilimən. Qünki қaқan ajiz bolsam, xu qaođda küqlük bolimən. □

Pawlusning Korinttiki jamaətkə kəngül bəlüxi

11 Mən *mahtinip* dərwəkə əhmək bolup қaldım! Lekin əzünglar meni buningçə məjbur kildinglar. Əməliyəttə əslidə mən silər təripinglardin təriplinixim kerək bolatti; qünki həq ərziməs bolsammu, mən həlikı «ķaltis uluq rosullar»din həq tərəptə həq ixta kəm əməsmən. ■

12 Dərwəkə mən aranglarda bolqan qaođda rosulning bexarətlik alamətliri, hərtərəplik qidam-səwrqanlıq iqidə məjizilik alamətlər, karamətlər həm ķudrətlik məjizilər bilən əməldə kərsitilgən. ■

13 Silərni baxka jamaətlərdin կaysi tərəptə tewən orunoqa կoydum? — pəkətla əzümni silərning üstünglərgə yük կilip artip կoymioqinim bilənmə?! Mening bu adalətsizlikimni əpu կiloqaysılər! □ ■

□ **12:10 «Qünki қaқan ajiz bolsam, xu qaođda küqlük bolimən»** — Pawlus ajiz boloqinida Məsihkə tehimu tayinidu, xuning bilən küqlük bolidu; həmmimizmu xundak boluximiz kerək. ■ **12:11** 1Kor. 15:10. ■ **12:12** 1Kor. 9:2.

□ **12:13 «Mening bu adalətsizlikimni əpu կiloqaysılər!»** — «adalətsizlik» intayın kinayilik, həjwiy gəp, əlwəttə — bu səz Pawlusning ulardın həq ektisadiy yardım tələp կilmay, ularoqa hux həwərni həksiz yətküzgənlilikini kərsitudu. Uning yukarıda əslətkinidək, u Korintta hux həwərning hizmitidə boloqinida, baxka jamaətlər uningoşa yardım pulini əwitip bərdi. ■ **12:13** 1Kor. 9:12; 2Kor. 11:9.

14 Mana, hazır yeninglar oqa üqinqi ketim berixka təyyarmən, xuning bilən silərgə həq yüksək eçirrimni saloqum yok. Qünki izdiginim igilikinglar əməs, bəlki əzünglardur; pərzəntliri ata-anilar üçün əməs, bəlki atanilar pərzəntliri üçün mal-mülük yioqixi kerək.

15 Əmdi jeninglar üçün igilikimdin huxluk bilən sərp kılımən həmdə əzümni sərp kılımən — gərqə mən silərni қanqə səygənseri mən xunqə az səyülsəmmu.

16 Əmdi xundaq bolqını bilən, mən silərgə həq yüksək bolqan əməsmən; biraq əlegərlilik kılıp, mən silərni bablap կoydum!

17 Əjəba, mən silərgə əwətkən adəmlərning birərsi arkılık silərdin nəp aldımmu?!

18 Mən Titusni silərning yeninglar oqa berixka ündidim wə yənə əhelik əkerindaxnim uning bilən billə əwəttim. Titusning silərdin nəp elip bakşan yeri barmu? Biz ikkiylən ohxax bir rohta yuriwatmamduq? Bizning başkan izimiz ohxax əməsmikən?

□ **12:14 «Qünki izdiginim igilikinglar əməs, bəlki əzünglardur»** — «izdiginim» — Injil, «Luğa» 19:10ni kərung.

■ **12:14** Ros. 20:33. ■ **12:15** 2Kor. 6:12. □ **12:16**

«mən silərgə həq yüksək bolqan əməsmən; biraq əlegərlilik kılıp, mən silərni bablap կoydum!» — bizningqə bu yənə tapa-tənə, intayın kinayilik gəp. Pawlus Korintliklarnı rohı yəhəttin կuwwətliməkqi bolup, ezi ularning eynioqa barmay (Korintliklər bəlkim uning yardım-hizmitini rət kılqan bolatti), bəlki əzigə ohxax baxqa kəyümqan əkerindaxlarnı eż ornişa əwətti (17-ayətni kərung). Lekin baxqlar muxu ayət: «bəzilər meni hıyligərlik kılıp, yaloqan səzləp, silərdin nəp ündürüwalidu, deyixip yüridu» dəp tərjimə kılıdu.

19 Yaki silər əzəldin bizni «Ular aldimizda əzlirini aklap keliwatidu» dəp oylawatamsilər? *Ix undak aməs.* Biz pəkət Məsihədə bolup Huda aldida səzləwatımız; kiliwatkan həmmə ixlar, i səyümlüklirim, silərning etikədinglarnı կurux üqündür. □

20 Qünki mən yeninglar oqa baroqinimda, silərning ümid kılıqan yerimdin qıkmay kəlixinglardın, əzümningmu silərning ümid kılıqan yeringlardın qıkmay kəliximdin, yəni aranglarda օlowoqa-jedəl, həsəthonluk, օzəzəp-nəprət, mənmənqilik, təhməthonluk, օqywəthonluk, təkəbburluk wə parakəndiqiliklər bolarmikin dəp ənsirəymən;

21 — bu ketim silərning yeninglar oqa baroqinimda, aranglardıki gunah sadır kılıp, taki bügüngə kədər ətküzgən napaklıq, buzuqluk wə xəhwaniy ixlardin tehi towa kilmioqan nuroqun adəmlərning səwəbidin Hudayim meni aldinglarda təwən kılıp կoyarmikin, xularning kilmixliri tüpəylidin matəm tutmay turalmaymənmikin, dəp ənsirəymən. □

□ **12:19 «...silərning etikədinglarnı կurux üqündür»** — grek tilida: «...silərni կurux üqündür». «Adəmni կurux» tooqruluk «Rimliklər oqa»diki kirix səznimu kerüng. □ **12:21 «Hudayim meni aldinglarda təwən kılıp կoyarmikin...»** — «aldinglarda», baxka birhil tərjimisi «silər tüpəylidin». Bəlkim ikkila hil tərjimisi tooqrıdır. «... tehi towa kilmioqan nuroqun adəmlərning səwəbidin Hudayim meni aldinglarda təwən kılıp կoyarmikin, xularning kilmixliri tüpəylidin matəm tutmay turalmaymənmikin, dəp ənsirəymən» — Pawlus, Korintliklarning tehi kət'iyilik bilən towa kılıp bakmioqan gunahları tüpəylidin yənə hijil bolup կalimən, dəp ənsirəydi.

13

Ahirki agahlandurux wə salamlar

1 Bu yeninglərəqə üçinqi kətim berixim bolidu. «Hər bir həküm ikki-üq guwahqining aəqzida ispatlinixi kerək». □ ■

2-3 Mən ilgiri ikkinqi kətim yeninglarda bolqinimda burun gunah sadir kılqanlarəqə həm қaloqan həmmünglerəqə xundak eytqan, hazırlı silərdin neri bolsammu қaytidin aldin'ala agahlandurup eytimənki (silər Məsihning mən arkılık səzligənlikigə ispat tələp қılıp keliwatqinqlar tüpəylidin), mən baroqinimda həqkimni ayimaymən; dərwəkə mən arkılık səzləwatqan Məsih silərgə nisbətən ajiz əməs, bəlkı aldinglarda intayın կudrətliktur; □

4 U dərwəkə ajizlikta krestləngən bolsimu, lekin Hudanıng կudriti bilən yənilə hayat. Bizmu Uningda ajiz bolsakım, Hudanıng silərgə қaratqan

□ **13:1 «Hər bir həküm ikki-üq guwahqining aəqzida ispatlinixi kerək»** — bu Təwratning səzi, xundakla Təwrattiki wə Injildiki muhim bir prinsiptur. «Qəl.» 19:15, «Mat.» 18:16, «1Tim.» 5:19ni körung. ■ **13:1** Qəl. 35:30; Kan. 17:6; 19:5; Mat. 18:16; Yh. 8:17; Ibr. 10:28. □ **13:2-3 «hazirmu silərdin neri bolsammu қaytidin aldin'ala agahlandurup eytimənki... mən baroqinimda həqkimni ayimaymən»** — «həqkimni ayimaymən»: Pawlus «1Kor.» 5-babta, eçir gunah sadir kılqan bir kixi üstdin «ətliri һalak կilinsun, xundak bolqanda rohı Rəb Əysanıng künidə կutkuzular, dəp Xəytanoqa tapxurulsun» degən həkümni qıçaroqan. Pawlus muxu yerdə kəzə tutqını, gunahqə patqan kixilər ohxax həkümğə uqrıxi mumkin, deməkqi.

küdrəti bilən, Uningoşa bəqlinip həyat yaxaymiz.□

5 Əmdi əzünglarnı etikadta barmu-yok dəp təkxürüp körünglər; əzünglarnı sinap bekinqlər! Silər Əysə Məsihning əzünglarda bolqanlığını (sinakṭin xallinip կalmışanglar!) bilip yətməmsilər?■

6 Əmdi silərning bizning sinakṭin xallinip կalmioqanlığımızni bilip կelixinglarnı ümid kılımən.

7 Silərning həqkandaq rəzillik kılmaslikinglər üçün Hudaşa dua kılımımız; bu, bizning sinakṭin etti dəp kariliximiz üçün əməs — hətta sinakṭin etmədi, dəp karalsakmu, məyli — muhimi silərning durus bolqanni կelixinglər.□

8 Qunki biz həkikətkə karxi həq ix kılalmaymiz; nemila kilsək u bəribir həkikətni ayan kılıdu,

---

□ **13:4 «Bizmu Uningda ajiz bolsakmu...»** — bu ajayib ibarə toqrluluq «köxumqə söz»imizni körüng. «...**bizmu Uningda ajiz bolsakmu, Hudanıng silərgə կaratkan küdrəti bilən, Uningoşa bəqlinip həyat yaxaymiz**» — demək, rossullar sırttın կarioqanda ajiz körünsim (wə bəlkim əzlirini ajiz hes kiliqan bolsimu) u Hudanıng Korintliklər arısida Əz küdrətini kərsitidioqanlıqoşa ixinidu, xuningoşa ixənqi kamil bolup, «Biz xu küdrət bilən hizmitinglarda küqlük bolimiz» degəndək bolidu. ■ **13:5 1Kor. 11:28.** □ **13:7 «bu, bizning sinakṭin etti dəp kariliximiz üçün əməs — hətta sinakṭin etmədi, dəp karalsakmu, məyli — muhimi silərning durus bolqanni կelixinglər»** — demək, Korintliklər rəzilliktin towa kiliqan bolsa, Pawlus wə həmkarlırinə hizmiti ünümlük, mewilik wə xərəplik körünüxi mumkin — lekin Pawluska nisbətən, muhimi Korintliklarning əzlirining rohij əhwalidur. Bu nahayiti uluq söz toqrluluq «köxumqə söz»imizni körüng.

halas. □

⁹ Qünki biz ajiz bolsakmu, silərning küqlük bolqinqinglardin xadlinimiz. Xuningdək biz yənə xuningoşa dua қılımımızki, silər kamalətkə yətküzülgəysilər. □

10 Silərning yeninglarqa baroqinimda Rəb manga oqulitix üçün əməs, bəlkı etikadni kurux üçün amanət kılən həkükimni ixlitip silərgə ķattık ķollukni kərsətməslikim üçün, mən silərdin yırakta bolqınimda muxularni yazdım.■

11 Əng ahirda, ķerindaxlar, xadlininglar; kamalətkə yətküzülünglar, rioqbət-təsəllidə küqəytilinglar; bir oy, bir pikirdə bolunglar; inak-hatırjəmlikdə ətünqlar; wə mehirmuhəbbət wə inak-hatırjəmlikning Igisi Huda silər bilən billə bolidu. □ ■

12 Bir-biringlər bilən pak səyüxlər bilən salam-

□ **13:8 «Qünki biz həkikətəkə əxarxi həq ix kılalmaymız; nemila ələsək u bəribir həkikətni ayan əlidü, halas»** — bu intayın əhmiyətlik ayət toqrluluk «köxümçə sez»imizni korünə. Baxqa birhil tərjimisi: «Biz həkikətəkə zit ixlarnı kilməstən, həkikət boyiqə ix kılıxımız kerək». □ **13:9 «Qünki biz ajiz bolsakmu, silərning küqlük bolqinqinglardın xadlinimiz»** — «küqlük» wə «ajiz» rohiy tərəptə etyiloqan, əlwəttə. ■ **13:10 2Kor. 10:8.** □ **13:11 «riqbət-təsəllidə küqəytilemlər»** — muxu ibarə grek tilida bir sez bilənlə ipadilinidu. **«mehir-muhəbbət wə inak-hatırjəmlilikning Igisi Huda»** — grek tilida: «mehir-muhəbbətning həm inak-hatırjəmlilikning Hudasi» — demək, U mehir-muhəbbət, hatırjəmlik bərgüqi həm Əzi hərdaim mehir-muhəbbətə wə inak-hatırjəmlikdə turoquqi Hudadur. ■ **13:11 Rim. 12:16,18; 15:5; 1Kor. 1:10; Fil. 2:2; Ibr. 12:14; 1Pet. 3:8**

Korintlıklarqa «2» 13:13

Ivi

Korintlıklarqa «2» 13:14

lixinglar. ■

13 Barlık muğəddəs bəndilərdin silərgə salam.

14 Rəbbimiz Əysə Məsihning xapaiti, Hudan-
ing mehîr-muğəbbiti wə Muğəddəs Rohning
həmrah-həmdəmliki silərgə yar bolqay!

■ **13:12** Rim. 16:16; 1Kor. 16:20; 1Tes. 5:26; 1Pet. 5:14.

**Muk̄eddes Kalam (yəngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5